

Tallinna Ülikool
Psühholoogia Instituut, reklaami ja imagoloogia osakond

Veronika Pekurina

NORD STREAM JA
VENEMAA RAHVUSVAHELINE SUHTEKORRALDUS
VENEMAA AJAKIRJANDUSE PÕHJAL

Bakalaureusetöö

Juhendaja: *Mihhail Kremez*

Kaitsmisele lubatud

Tallinn 2010

Olen koostanud lõputöö iseseisvalt. Kõik selle kirjutamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Veronika Pekurina

allkiri:

SISUKORD

RESÜMEE.....	5
ABSTRACT.....	7
РЕЗЮМЕ.....	9
 SISSEJUHATUS.....	 11
 1. UURIMUSE TEOREETILINE TAUST.....	 13
1.1. Venemaa suhtekorralduse spetsiifika – lühiülevaade.....	14
1.2. Nord Streami projekti lühitutvustus: ajalugu ja tänapäev.....	18
1.3. Võimalikud Nord Streami PR-kommunikatsiooni puudutavad uurimused.....	20
 2. UURITAVATE PORTAALIDE TAUST.....	 22
2.1. Newsru.com.....	24
2.2. Lenta.ru.....	25
2.3. Regnum.ru.....	26
2.4. Echo.msk.ru.....	27
 3. UURIMISKÜSIMUSED JA METOODIKA.....	 29
3.1. Uurimisküsimused.....	29
3.2. Uurimismetoodika.....	30
3.2.1. Kontentanalüüs (sisuanalüüs).....	30
3.2.2. Küsitluslehed peatoimetajatele.....	31
 4. NORD STREAMI KAJASTAMINE VENEMAA UUDISTEPORTAALIDES.....	 32
4.1. Peamised Nord Streami puudutavad teemad portaalis Newsru.com.....	32
4.2. Peamised Nord Streami puudutavad teemad portaalis Lenta.ru.....	34
4.3. Peamised Nord Streami puudutavad teemad portaalis Regnum.ru.....	35
4.4. Peamised Nord Streami puudutavad teemad portaalis Echo.msk.ru.....	37
4.5. Erinevused Nord Streami puudutavate teemade vahel portalides Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru.....	38
4.6. Nord Streami puudutavate artiklite peamised uudisteallikad portaalis Newsru.com.....	39
4.7. Nord Streami puudutavate artiklite peamised uudisteallikad portaalis Lenta.ru.....	42

4.8.	Nord Streami puudutavate artiklite peamised uudisteallikad portaalis Regnum.ru.....	45
4.9.	Nord Streami puudutavate artiklite peamised uudisteallikad portaalis Echo.msk.ru.....	48
4.10.	Erinevused Nord Streami puudutavate artiklite uudisteallikates portalides Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru.....	50
5.	NORD STREAMI PUUDUTAVATE ARTIKLITE RAAMISTAMINE PORTAALIDES NEWSRU.COM, LENTA.RU, REGNUM.RU, ECHO.MSK.RU.....	52
5.1.	Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjad portaalis Newsru.com.....	52
5.2.	Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjad portaalis Lenta.ru.....	54
5.3.	Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjad portaalis Regnum.ru.....	56
5.4.	Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjad portaalis Echo.msk.ru.....	57
5.5.	Erinevused Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade vahel portalides Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru.....	59
6.	UURIMUSE PEAMISED TULEMUSED.....	61
	KOKKUVÕTE.....	65
	KIRJANDUS.....	66
	LISAD.....	69

RESÜMEE

Bakalaureusetöö teemal “Nord Stream ja Venemaa rahvusvaheline suhtekorraldus Venemaa ajakirjanduse põhjal” on kirjutatud 68 leheküljel eesti keeles. Bakalaureusetöö sisaldab seitse lisa. Töö esimestes osades käsitletakse suhtekorralduse (*Public Relations*) definitsiooni ja Venemaa riikliku suhtekorralduse eripära. Järgmise sammuna uuritakse kontentanalüüsi võtmeisikute küsitluste meetodil, millisena kujuneb Nord Streami kuvand Venemaa meedias (uudisteportaalide Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru, Echo.msk.ru näitel) ning sellest tulenevalt – kuivõrd tõhus on Nord Streami projekti suhtekorraldus.

Töö kirjutamise jooksul kasutati 36 teaduskirjanduse ja perioodika allikat ning korraldati eelmainitud portaalide peatoimetajate küsitlused. Kirjanduse allikatest on peamiseks teaduskirjandus, teadusartiklid ning erineva taseme tudengite tööd (referaadid, magistritööd), kogumikud, mis keskenduvad suhtekorralduse küsimustele ning kommunikatsiooni uurimisele. Samuti kasutati töö kirjutamisel meedias ilmunud materjale. Bakalaureusetöö koostamisel toetuti Bendik Solum Whisti, Linnar Priimäe, Anna Švidunova, Galina Ivantšenko, Robert Amsterdami ja teiste uurijate teadustöödele.

Nord Stream on väga perspektiivne Venemaa projekt, mille ehitamiseks on vajalik Läänemere riikide nõusolek, mille saamiseks Venemaa kasutab oma diplomaatilisi ning suhtekorralduse võimalusi. Suhtekorraldajate sõnumid peavad leidma kajastuse Venemaa meedias. Meedia ei ole ainult informatsiooni edastamise kanal, vaid ka avaliku arvamuse ja sel juhul ka Nord Streami projekti imago kujundaja. Bakalaureusetöö raames uuritakse, milliseid Nord Streami puudutavaid teemasid ning mis sagedusega eelistatakse kajastada Venemaa meedias ning milliseid stereotüüpe Nord Streami projekti suhtes üritatakse hoida või luua Venemaa meedia kaudu.

Bakalaureusetöö teoreetilises osas vaadeldakse suhtekorralduse definitsiooni, sellega seotud Venemaa riikliku suhtekorralduse süsteemi ning tutvustatakse Nord Streami projekti. Järgneb uurimisosa, kus kirjeldatakse detailselt uurimise materjale ning kaht uurimismeetodit: kontentanalüüsi ja uudisteportaalide peatoimetajate küsitlust (avatud

vastustega). Viimase sammuna analüüsitakse uurimuse tulemusi ning tehakse järeldused.

Uurides Nord Streami temaatikat uudisteportaalides Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru, Echo.msk.ru, tuleb välja, et need meediakanlid kajastavad Nord Streami puudutavaid teemasid sarnaselt, mis viitab järeldusele, et Nord Streami kuvandi kujundamine meedia kaudu on riigistruktuuride kõrgemate juhtide kontrolli all.

Märksõnad: Venemaa, Nord Stream, meedia, kontentanalüüs, uudisteportaalid, Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru, Echo.msk.ru, suhtekorraldus, PR, riiklik PR, riigistruktuuride kontroll.

ABSTRACT

Bachelor's dissertation "Nord Stream and International Russian PR Based on Russian Media" takes up 68 pages in the Estonian language. It is supplemented by seven appendices. Author examines Public Relations settings, the distinctive features of Russian national PR, and the way Nord Stream pipeline's image is reflected on Russia's news web portals (newsru.com, lenta.ru, regnum.ru, echo.msk.ru). On the whole, thirty six sources of scientific literature and periodicals were used when creating this paper, as well as editors-in-chief of the above mentioned web portals were surveyed. From the literary sources, the primary ones are scientific literature, scientific articles, works of students from different educational levels (abstracts, master's theses), collected articles dedicated to the problem of research on PR and communication. Also the data from mass media were used when making up the given paper. The papers of such scholars as Bendik Solum Whist, Linnar Priimägi, Anna Švidunova, Galina Ivanchenko, Robert Amsterdam are used too.

Nord Stream is a promising Russian project. For this project to be carried out, all Baltic Sea surrounding states should give their permission, for a receipt of which Russia utilizes its diplomatic and PR resources. In author's opinion, news concerning Nord Stream should have an adequate spot on a bulletin in mass media. This is due to the fact that mass media is not only a transmission channel for the news to be brought to an audience, but it is considered to be forming public opinion, and in the given case, the project's image. The author of this bachelor's work is attempting to ascertain what 'Nord Stream' topics (and their frequency) the constituents of Russian mass media (specifically – news portals) prefer to use; and what purposes and stereotypes concerning Nord Stream are being supported or created this way.

The theoretical part of the bachelor's dissertation describes the concept of public relations and related aspects of the national Russian public relations, and characteristics of the project 'Nord Stream'. The bachelor's dissertation also contains the research part (where material of research and two methods used for the it are described: content-analysis and interviews) and the

analysis of the results and conclusions.

The research part describes the 'Nord Stream' in articles that were published on the news internet portals such as newsru.com, lenta.ru, regnum.ru and echo.msk.ru, and it shows that the listed portals really describe topics of 'Nord Stream' in the similar way to each other. That proves that we are dealing with the government PR and control by higher political power. It means that the purpose of bachelor's dissertation is reached.

Key words: Russia, Nord Stream, media, content analysis, news internet portals, Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru, Echo.msk.ru, Public Relations, PR, National Public Relations, the control of the government.

РЕЗЮМЕ

Бакалаврская работа на тему «Проект “Северный поток” и российский международный пиар на основе российских СМИ» написана на 68 страницах на эстонском языке. Бакалаврская работа содержит семь приложений. Автор исследует установки связей с общественностью (*Public Relations*), особенности национального российского пиара, и то, каким формируется имидж “Северного потока” в российских новостных порталах (Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru, Echo.msk.ru). При написании данной работы было использовано 36 источников научной литературы и периодики, а также был проведен опрос главных редакторов упомянутых выше порталов. Из литературных источников основными являются научная литература, научные статьи и работы студентов разного уровня обучения (рефераты, магистерские работы), сборники, которые посвящены вопросам исследования связей с общественностью и коммуникации в целом. Также при составлении работы были использованы материалы из СМИ. При написании бакалаврской работы автор опирался на работы таких ученых как Бендик Солум Вист, Линнар Приймаги, Анна Швидунова, Галина Иванченко, Роберт Амстердам и др.

“Северный поток” – перспективный российский проект, для реализации которого нужны разрешения стран, прилегающих к Балтийскому морю. Для получения разрешений Россия использует свои дипломатические и “пиар”-возможности. По мнению автора бакалаврской работы, новости о “Северном потоке” должны находить соответствующее отражение в СМИ. Средства массовой информации являются не только каналом передачи информации, но и во многом формируют общественное мнение и, в данном случае, имидж проекта. В рамках искомой бакалаврской работы автор пытается выяснить, какие касающиеся “Северного потока” темы и с какой частотой предпочитают использовать российские средства массовой информации (в данном случае – новостные порталы), а также какие

установки в отношении “Северного потока” поддерживаются или создаются этим путём.

В теоритической части бакалаврской работы рассматривается понятие связей с общественностью и связанных с ним аспектов национального российского пиара, а также характеристики проекта “Северный поток”. Затем следует исследовательская часть, где представляется детально материал исследования и два используемых метода исследования (контент-анализ и опрос главных редакторов). Далее анализируются результаты и делаются выводы.

При изучении освещения тематики “Северного потока” в статьях, опубликованных на новостных порталах Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru и Echo.msk.ru, выясняется, что указанные источники действительно освещают тематику “Северного потока” одинаково, что доказывает, что мы имеем дело с эффективным государственным пиаром, контролем со стороны государственных структур. Таким образом, цель бакалаврской работы является достигнутой.

Ключевые слова: Россия, “Северный поток”, Nord Stream, средства массовой информации (масс-медиа), контент-анализ, новостные порталы, Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru, Echo.msk.ru, связи с общественностью, пиар, национальный пиар, государственный контроль.

SISSEJUHATUS

Venemaa on maakera suurim riik, mis on tuntud ka oma rikkalike loodusressursside poolest: nafta, kivisüsi, maagaas jm. Venemaal asuvad suurimad maagaasi leiukohad. Maagaasi kasutatakse elektri- ja soojusenergia tootmiseks, kütusena mootorsõidukites, küttekehades; samuti mitmesuguste materjalide ja toodete (kangad, klaas, plast, värvid jne) valmistamisel. Suurim maagaasi leiukoht on Urengoi gaasimaardla, mis asub Jamali ringkonnas ning kuulub Vene gaasikompaniile Gazprom. See on 1989. aastal loodud Venemaa ettevõtte, mille peamiseks tegevusalaks on maagaasi tootmine, töötlemine ja tarnimine. Gazprom on Venemaa suurim ettevõtte ja maailma suurim gaasitootja. **Ettevõtte tarnitavast gaasist sõltuvad Ida-Euroopa ja Kesk-Euroopa riikide energiasüsteemid. Ka Eesti gaasivajaduse katab just Gazpromi tarnitav maagaas**, mida meie riigis müüb edasi osaliselt Gazpromile kuuluv ettevõtte Eesti Gaas (Gazprom Gas Resources Information 2006).

Tänapäeval on maagaasi peamiseks transporditeeks gaasijuhtmed. Euroopa riigid ja Venemaa plaanivad ehitada uusi gaasijuhtmeid ning investeerida sellistesse suurematesse projektidesse nagu Nabucco (Euroopa projekt), South Stream ning Nord Stream (Venemaa projektid).

Bakalaureusetöö raames uuritakse just Nord Streami gaasijuhtme projektiga seotud suhtekorraldustegevust, kuna see gaasijuhe läbib Läänemerd ehk selle ehitamine võib mõjutada ka Eestit. Nord Streami üle käivad ulatuslikud vaidlused. Neid kajastab meedia, mis teatavasti ei ole üksnes teabe edastamise kanal, vaid ka avaliku arvamuse peamisi kujundajaid, mille mõju ühiskonnale on märkimisväärne (Kremez 2009: 4). Seda aspekti kasutavad omakorda professionaalsed suhtekorraldajad eemärgil mõjutada meedia kaudu avalikku arvamust eelmainitud projekti suhtes.

Uudisteportaalide valik uuritavate meediakanalitena on põhjendatud sellega, et võrreldes näiteks Venemaa päevalehtedega või telekanalitega avaldatakse uudisteportaalides teavet kõige operatiivsemalt, *online*-režiimis. Primaarseks eesmärgiks on uurida, kuidas erinevad valitud neljas uudisteportaalil avaldatud Nord Streami puudutavad materjalid, mis on peamised teemad, kes või mis on peamised uudisteportaalide allikad, kuidas uudised on esitatud, vaadates neid läbi

Venemaa rahvusvahelise suhtekorralduse prisma ehk **kokkuvõttes, kuidas võib iseloomustada projekti ja Venemaa rahvusvahelist suhtekorraldust kogutud ning analüüsitud materjalide põhjal.**

Uurimiseks on valitud Venemaa populaarsemad uudisteportaalid Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ning Echo.msk.ru. Meediakanalite valikul lähtuti peale nende populaarsuse ka sellest aspektist, milline on uuritavate meediakanalite suhtumine Vene Föderatsiooni ametlike võimude poliitikasse, ehk valiti võimalikult erineva suhtumisega meediakanalid (lojaalsest suhtumisest kriitiliseni).

Bakalaureusetöö raames analüüsitakse valitud portaalides avaldatud uudiseid Nord Streami kohta, mis ilmusid poole aasta jooksul, 1. aprillist kuni 1. novembrini 2009. Selline ajavahemik on valitud seoses asjaoluga, et Nord Streami projekti maksumus kasvas ning gaasijuhtme ehitamine oli üheks aastaks edasi lükatud.

Bakalaureusetöö teoreetilises osas käsitletakse Nord Streami projekti ja Venemaa rahvusvahelise suhtekorralduse spetsiifika mõistet ning selle mõistega seotud aspekte. Bakalaureusetöö kirjutamisel on kasutatud eri allikaid, sh teadusartikleid ja kogumikke, milles arutletakse Venemaa suhtekorralduse spetsiifikat.

Järgneb uurimused, kus tutvustatakse täpselt ka töö materjali ning kaht kasutatud uurimismeetodit. Tulemused võetakse seejärel kokku ja esitatakse järeldused.

1. UURIMUSE TEOREETILINE TAUST

Praegusel ajal on olemas hulk suhtekorralduse määratlusi, mis pööravad tähelepanu mõiste eri aspektidele.

Ivantšenko järgi on suhtekorraldus või PR (ingl. *Public Relations, PR*) spetsialiseeritud töö organisatsiooni maine kujundamisel, millega tegelevad ettevõtted või korporatsioonid, valitsusasutused, heategevusorganisatsioonid ja kutseühingud, töö on suunatud firma esindajate või konkreetsete isikute, toodete või ideede maine kujundamisele avalikkuse ja sotsiaalsete gruppide silmis: aktsionäride, rahandusasutuste, ettevõtte töötajate, reaalsete või potentsiaalsete klientide silmis. Soodsa ja vajaliku teabe levitamine ja ajakirjandusele, televisioonile ning raadiole kättesaadavaks tegemine on kõige tavalisemad ja tihedamini kasutatavad PR-võtted. (Иванченко 1999: 4)

Mencheri definitsiooni järgi on suhtekorraldus juhtimisfunktsioon, mis hindab ühiskonna suhtumist, määratleb poliitikat ja kas indiviidi või avalike huvidega organisatsiooni tegevust ning viib ellu tegevusprogrammi, mis on kavandatud mõistmise ja soosiva suhtumise kujundamiseks ühiskonnas (Mencher 2007: 347).

Linnar Priimägi esitab oma raamatus “Reklaam & Propaganda” järgmise määratluse: “*suhtekorraldus on propagandategevus koostöös vastasega*” (Priimägi 2008: 73).

Propagandategevuse all peab Priimägi silmas kavakindlat tegevust, saavutamaks plaanitud tulemust, mis vastab propaganda põhivalemile. Propagandategevuse tulemus ilmneb kahes järgus: 1) propaganda objekti nõustumine ja 2) propaganda objekti tegeliku käitumise muutus (mobilisatsioon). (Priimägi 2008: 60)

Vastane on propagandasõja üks pool teise poole kui propaganda subjekti silmis. Propagandasõjas teadvustab vastane ennast teise poole propagandasõnumite adressandina, erinedes selles publikust. (Priimägi 2008: 86–87)

Minu arvates vastab siinse bakalaureusetöö teemale kõige paremini Linnar Priimäe definitsioon, sest suhtekorraldus Venemaal on peamiselt propagandategevus. See arvamus toetud järgnevale Venemaa suhtekorralduse spetsiifika ülevaatele (osa 1.1).

Arvatakse, et PR-organisatsioonide peamine eesmärk on luua sotsiaalselt-poliitiliselt ja psühholoogiliselt soodsat keskkonda organisatsioonile, saavutamaks edu ja tagamaks firmale soodsat keskkonda tegutsemiseks. Firma PR-tegevust võib korraldada mitmes suunas, mis on mõeldud ühiskonna eri sihtgruppidele (ühiskonnale laiemalt või kitsastele huvigruppidele) või siis selleks, et saavutada kindlaid eesmärke (organisatsiooni maine kujundamine, kriisiolukordade lahendamine). (Алёшина 2003: 4)

PR-tegevuse peamiseks suundadeks on koostöö meedia, tarbijate, partnerite, kohalike kogukondade, riigistruktuuride, kohalike omavalitsuste ja investoritega ning kriisijuhtimine (Алёшина 2003: 4).

1.1. Venemaa suhtekorralduse spetsiifika – lühiülevaade

PRiga hakati Venemaal tegelema üheksakümnendate aastate algul. Selleks hetkeks oli Lääne-Euroopas ja USAs sellest kujunenud juba terve teadusharu, mida õpetati ülikoolides ja uuriti uurimisinstituutides. Nõukogude valitsus oli seni eiranud sellist mõistet nagu avalikud suhted, mis aga ei takistanud Nõukogude Liidul kulutamast tohutut energiat avatud ja varjatud propagandale, selleks et propageerida nõukogulikku elustiili. Ikkagi hakati moodsa PRi tööriistu ärivaldkonda juurutama ja Venemaa ühiskonnas kasutama alles nii-öelda uuel Venemaal. Just üheksakümnendate aastate alguses hakati ülikoolide ja suurettevõtete juurde looma avalike suhete osakondi, raamatupoodide lettidele ilmusid suhtekorralduse kohta käivad teatmeteosed. (Санаев 2003: 4)

Meedia prestiiž ja PR-prestiiž on kaks teineteist täiendavat tegurit, mis tänapäeva Venemaal moodustavad avalike suhete süsteemi. PR Läänes ja Venemaal on väga erinev. Läänes on see selgepiiriline tegevusharu, Venemaal on aga PR **integreeritud turundusliku kommunikatsiooniga**, kuna tellijal pole kasulik mõelda selle üle, millist meetodit kasutatakse ühe või teise juhtumi puhul, kas PRi, reklaami või otseturundust (Глазырин 2009). Ettevõtjad ootavad eelkõige tõhusust, kaalukat tulemust. Veel üks Vene PRi eripära on **vajadus mõista tarbija mentaliteeti** (Лебедева 2009). Hea pressiteade Läänes tähendab peaaegu alati, et meedia avaldab pressiteates oleva informatsiooni teie firma kohta. Venemaal peab

kõigepealt leidma õige lähenemisviisi, suutma pöörata teemad endale kasulikus sihis. See annab alust arvata, et kontakt meedia ja tarbijatega Venemaal on sügavam kui Läänes (Глазырин 2009). Vene PRi eripära on ka tegutsemine kolmes eri suunas: **heategevus, sotsiaalne toetus ja sponsorlus** (Лебедева 2009).

Tingimata tuleb märkida riigivõimu mõju meediale. Meeditööstusele on eriti olulised sellised õigusaktid nagu litsenseerimine, sageduste jagamine ja ajakirjanike akrediteerimine, samuti eeskirjad teabe salastamiseks. Ühiskondlikest materiaalistest väärtustest on Vene meediakeskkonnale kõige olulisemad kinnisvara, side- ja finantsvahendid. Riiklikud subjektid manipuleerivad tihti renditingimuste ja ruumide kasutuslepingutega, side- ja trükitööstuse tariifidega. Väga märkimisväärses mõjutusvahendiks on rahalised toetused ja valitsuse antavad soodustused. Sageli kasutatakse maksu- ja päästeameti ning politsei sekkumist. (Захаров 2002: 2)

Venemaa omapäraks on piiride puudumine “legitiimsete” (riiklike) ja “mittelegitiimsete” (kriminaalsete) allikate vahel. Tarvitatavad mõjutusmeetodid on väga sarnased, hõlmates kehavigastuste tekitamist (või ähvardamist), füüsilise jõu kasutamist selleks, et tõkestada juurdepääsu sündmuste toimumise kohtadele. Tihti võetakse ajakirjanikelt ära seadmeid, hävitatakse sündmuskohal tehtud ülesvõtteid ja materjale. Erandiks on meediatöötajate vahistamine ja kinnipidamine: sellist teguviisi on harjunud praktiseerima ja tarvitama ainult kõrgemad ametnikud. Meedia riiklik kontroll algas aastast 1998, märgib Fond Zaštšitõ Glasnosti (ees. Ajakirjandusvabaduse kaitse fond), juhtides tähelepanu kõiksuguste keeruliste sanktsioonide kohaldamisele. (Кольцова, 2000: 4)

Nii näiteks liitus raadio Eho Moskvõ aastal 2001 Gazprom-Media’ga (Gazprom-Media Group, 2001). Tähelepanu tuleb pöörata sellele, et aasta 2001 oli Vene Föderatsiooni presidendi Vladimir Putini valitsemisaasta, kellest Venemaal räägitakse ettevaatlikult ja hoolikalt sõnu valides, just tema võib sageli otsustada, mis võib minna eetrisse ja mis mitte. Sellest jutustas oma intervjuus Prantsuse ajalehele Le Monde Eho Moskvõ peatoimetaja Aleksei Venediktov. Tema arvates on Vladimir Putini valitsemisaja jooksul meedia olukord halvenenud. Pääaegu kõik telekanalid ja erasektorile kuuluvad ajalehed, mis olid loodud pärast Nõukogude Liidu kokkuvarisemist, võeti riigi kontrolli alla, ja seda sageli riigi suuremate äriühingute Gazprom ja Rosneft abil. Samuti juhtis ta tähelepanu asjaolule, et alates

aastast 2000 on 16 ajakirjanikku tapetud, aga valitsuse ametlikku reaktsiooni nendele mõrvadele pole järgnenud; õigussüsteem eirab ajakirjanikke ja nende tapmisi pole suudetud süstemaatiliselt avastada – see on selge sõnum neilt, keda meedia segab (Le Monde 2007). Oma intervjuus keskendub Aleksei Venediktov ka teisele faktile: Vladimir Putini võimuletuleku hetkest on vastu võetud 43 muudatusettepanekut, mille eesmärk on piirata ajakirjandusvabadust. Näiteks ühe sellise muudatuse järgi vastutab meedia viidatud ja tsiteeritud avalduste õigsuse eest (Le Monde 2007). *“Kui mis tahes poliitiku avaldused on deklareeritud kui äärmuslikud, siis peavad neist rääkinud ajaleht, raadio või televisioon arvestama tagajärgedega: vahistamiste, keeldude või suurte trahvide maksmisega,”* väidab Venediktov (Венедиктов 2007). Samuti märgib ta, et sama olukord valitseb kõikide meediakanalite puhul, kuid raadiol ja kirjutaval pressil on võrreldes televisiooniga parem saatus: *“Iseseisvat ja sõltumatut televisiooni pole!”* (Венедиктов 2007). Tema sõnul on Vene ajakirjanike jaoks peamiseks tabuteemaks Tšetšeenia, kuid samas saab rääkida muudel teemadel, tegeleda näiteks korruptsiooni küsimustega. Ette on tulnud ähvardamisi, mõnikord on neid ka täide viidud, kuid hoolimata sellest jätkavad ajakirjanikud oma tööd (Le Monde 2007).

David Remnick arutleb oma artiklis “ECHO in the Dark” (avaldatud The New Yorker’is 2008. Aastal) selle üle, kuidas nõukogudejärgsel Venemaal algas ja lõppes sõnavabaduse ajastu. Selles põhjalikus artiklis vaadeldakse peamist: *“Eho näib aus, mis on eriti oluline, et ta on seda olnud juba viimased neli või viis aastat, samas kui kogu võim – kodanikuühiskonna instituudid, kohtud, parlament, valitsusvälised organisatsioonid, televisioon ja Vene õigeusu kirik – on olnud Vladimir Putini otsese mõjuvõimu ja kontrolli all.”* (Remnick 2008)

2006. aastal avaldati ajalehes Daily Telegraph artikkel “Kreml kriitikud hoiavad kinni viimasest vabast raadiost”, kus maailmas tunnustatud ajakirjanik Yulia Latõnina rääkis sellest, et televisioonist on Venemaal saanud esimene sihtmärk Putini sõjas sõnavabadusega. Praegu on televisioon riigi täieliku kontrolli all. Hoolimata sellest, et raadio Eho Moskvõ kuulub riiklikule energiahiiglasele Gazpromile, ringhäälingut ei kontrollita (Латынина 2006). Latõnina on öelnud, et lubades olla eetris avatult, demonstreerib Kreml välisriikide liidritele seda, et vaba ajakirjandus on Venemaal siiski olemas (Daily Telegraph 2006).

Tuleb rõhutada, et riiklike meediakanalite hulka kuuluvad RTR (telekanal Kultura, Radio Rossia, Radio Majak, Radio-1, 98 regionaalset tele- ja raadiojaama, RIA-Vesti), 51% Pervõj Kanalist, Interfax (see on vormiliselt iseseisev agentuur, aga tegelikult on presidendi administratsiooni juhtimise all), OTIK (infokanal), Rossijskaja gazeta ja ITAR-TASS. Moskva linnapeale Juri Lužkovile kuulub 67% osalus telejaamas TV-Tsenter, TeleEkspo, osa telekanalite TV-6 ja REN-TV aktsiatest. Talle kuulub ka kirjastus Metropolis, aktsiate kontrollpakk väljaandes Literaturnaja gazeta ja selle tütarfirmades Rossia, Metro, Kultura, Vetšernjaja Moskva, osa ajalehtedest Tverskaja, 13, Tsentr Pljus, Kurantõ, Obštšaja gazeta, Moskovskij komsomolets. Venemaal toimib televisiooni- ja raadiojaamade avaliku ning erasektori segasüsteem. Ühe eripärana tuleks märkida, et paljudel Venemaa kodanikel on võimalus vaadata vaid riiklikke telekanaleid. Riigi kontrolli all olevad esimene (Pervõj Kanal) ja teine (RTR) kanal hõlmavad oma programmidega pea kogu riiki. Tuleb mainida ka TVC telekanalit, mida põhiliselt finantseerib Moskva linnavalitsus, samuti hulk era-TV-kanaleid, eelkõige NTV ja TV-6. (Швидунова 2000: 1–2)

“Meediat kutsutakse “neljandaks võimuks”, kuid tänapäeva Venemaa jaoks ei ole see korrektne väljend. Poliitilised meediastruktuurid pole siin ilma jäänud mite ainult oma iseseisvusest, vaid on kaotanud ka reaalse autonoomia. Poliitilise ajakirjanduse valdkonnas domineerivad riigi- ja riigile ustavad ning lähedased struktuurid – seda nii keskuses kui ka regioonides” – on ühes oma intervjuus öelnud Igor Bunin, Poliitiliste Tehnoliigiate Keskuse tegevjuht (Бунин 2007).

Valimiskampaaniate ajal on selgelt nähtav meedia sõltuvus valitsusest. ORT (praegu Pervõj Kanal) demonstreeris poliitilistes ning analüütilistes programmides avalikult oma toetust Putinile – tuntud kommentaator Mihhail Leontiev nõudis kirglikult isegi tema presidendiks valimist. RTR eesotsas oma uue juhtkonnaga püüdis hoida objektiivsemat ja vähem propagandistlikku joont, kuid järk-järgult, üha avatumalt läks üle Putini toetamisele. NTV ja Eho Moskvõ esindajad rääkisid valitsuse avaldatavast survest: olevat palutud pehmemdada kriitikat presidendi pihta. Nende sõnul kasutatati surve avaldamiseks peamiselt majanduslikke hoobasid, nagu järsk kasutatavate sageduste tasude kallinemine NTV jaoks ja riigi kontrollitud pankade esitatud ootamatud maksunõuded võlgnevuste kustutamiseks. NTV on kannatanud ka ORTi pidevate rünnakute tõttu, milles kanalit süüdistati Putini kohta

tendentsliku ja moonutatud informatsiooni levitamises, toetades samal ajal Javlinski. (Venemaa Ajakirjanike Liit 2004: 4)

Eelmainitud faktidele tuginedes võime eeldada, et Venemaal on igasugune PR-tegevus riigi kontrolli all. Tegemist on spetsiifilise lahendusega, mida võib nimetada ***Vene riiklikuks PR-süsteemiks***.

1.2. Nord Streami projekti lühitutvustus: ajalugu ja tänapäev

Töö gaasijuhtme rajamiseks sai alguse 1997. aastal, mil Gazprom ja Neste (hiljem Fortum) moodustasid ühisettevõtte North Transgas Oy, mille eesmärk oli ehitada Läänemere põhja mööda Venemaalt Põhja-Saksamaale kulgev gaasijuhe ja seda ekspluateerida. Saksamaa-poolne partner oli Ruhrgas (hiljem E.ON) (Nord Stream Project Information 2007: 4).

Aastal 1998 uuriti võimalust, et juhe kulgeb läbi Soome, Rootsi, Taani ja Saksamaa erimajandusvööndi, ning tehti juhtme teostatavuse uuring (Nord Stream Project Information 2007: 4).

2001. aasta aprillis sõlmisid Gazprom, Ruhrgas, Wintershall ja Fortum gaasijuhtme projekteerimise kokkuleppe. 8. septembril 2005 kirjutasid Gazprom, BASF ja E.ON AG Berliinis alla gaasijuhtme eellepingu. Allakirjutamise juures viibisid ka president Vladimir Putin ja kantsler Gerhard Schröder. Kevadel 2006 otsustati projekti kaasata Hollandi ettevõtte Gasunie (Nord Stream Project Information 2007: 4).

Gaasijuhe hakkab plaani järgi kulgema Babajevost Viiburi kaudu mööda Läänemere põhja Greifswaldini Saksamaal kogupikkusega umbes 1200 kilomeetrit. Juhtme esimene niit võimsusega 27,5 miljardit kuupmeetrit gaasi aastas peaks valmima 2011. Teine sama võimsusega niit peaks valmima 2013. Gaasijuhtme kasutuskestuseks on kavandatud 50 aastat (Nord Stream Project Information 2007: 4).

Selle maagaasi varud, millega torujuhe täita kavatakse, paiknevad Jamali poolsaarel Tjumeni piirkonnas Ob-Tazi lahes ja Štokmani gaasiväljal (Nord Stream Project Information 2007: 4).

Vaatlejad näevad Põhja-Euroopa gaasijuhtmes Venemaa poliitilist käiku, mille

eesmärk on vabaneda maagaasi transiidist Ukraina, Valgevene, Poola ja teiste maade kaudu ning suunata gaas otse Saksamaale. Mõõda merepõhja kulgev torujuhe on küll kallim, kuid võimaldab Venemaal peatada maagaasi tarnimise teistele Kesk-Euroopa maadele, säilitades terved Saksamaale (Rebane 2010: 1–2).

Pole teada, miks Saksamaa otsustas selles projektis osaleda. Torujuhet rajava konsortsiumi (North European Gas Pipeline Company) nõukogu esimees on Gerhard Schröder, kes Saksamaa liidukantslerina allkirjastas torujuhtme rajamise lepingu Venemaaga veidi aega enne oma ametist lahkumist. Tema hilisem nõuolek võtta vastu Venemaa juhitud konsortsiumi juhi ametikoht on kutsunud Saksamaal ja teistes riikides esile hämmastust, sest selles nähakse võimalikku huvide konflikti. Schröder on nõukogusse nimetatud Gazpromi esindajana. Konsortsiumi tegevjuht on Matthias Warnig (Nord Stream Project Information 2007: 4).

Nord Stream AG aktsionärid:

1. Gazprom – 51%;
2. Wintershall, BASFi allüksus – 20%;
3. E. ON Ruhrgas, E.ONi allüksus – 20%;
4. Gasunie – 9%.

(Nord Stream Project Information 2007: 4)

Projekti ökoloogiline ohutus

Vastavalt Nord Streami tehnilise direktori asetäitja Dirk von Amelna sõnadele on Nord Stream kulutanud rohkem kui 100 miljonit eurot keskkonnauuringutele ja planeeringutele, et tagada ohutus ning keskkonnakaitse gaasijuhtme marsruudil (Nord Stream Project Information 2007: 4).

Samuti usuvad eksperdid, et Nord Stream kui veealune gaasijuhe hakkab rohkem gaasi transportima ühlase ja stabiilse rõhu all, mis vähendab negatiivset mõju inimestele ja ümbritsevale keskkonnale (Nord Stream Project Information 2007: 4–5).

Projekti realiseerimine

Aastal 1997 alustati ettevalmistustöid ehituseks veepinnal: tehti teadusuuringud, mille põhjal määrati gaasijuhtme ligikaudne marsruut. Gaasijuhtme ehitamine algas 9. aprillil 2010. aastal (Nord Stream Project Information 2007: 4–5).

Projekti tarvis vajati järgmiste riikide nõusolekuid: Soome, Rootsi, Taani ning Saksamaa (Nord Stream Project Information 2007: 6).

Praeguseks on saadud kõik vajalikud load gaasijuhtme rajamiseks.



Joonis 1. Nord Streami torujuhe (Telegraph 2009).

1.3. Võimalikud Nord Streami PR-kommunikatsiooni puudutavad uurimused

Tuleb märkida, et Nord Stream on üsna uus projekt, mistõttu selle kommunikatsiooni ja/või meediakajastust uurivaid artikleid või teadustöid on ilmunud väga vähe. Siinse bakalaureusetöö autoril õnnestus leida vaid mõned Nord Streami kommunikatsioonile pühendatud artiklid ja uurimused, mis on ilmunud eri riikide meedias.

Oma artiklis “Nord Stream Rootsi moodi” pöörab Robert Amsterdam erilist tähelepanu Venemaa valitsuse PRile ja surveavaldamisele. Oma publikatsioonis vaatlleb ta Rootsi ja Venemaa suhteid, projekti teisi – seni tundmatuid – eesmärke ning samuti Gazpromi PR-firma tööd (Амстердам 2008: 4).

Näiteks kirjutas ta, et üks Rootsi parlamendi liikmetest uuris Vene diplomaadilt, millised oleksid Rootsi ja Venemaa edaspidised suhted juhul, kui Rootsi keelustab gaasijuhtme ehituse. Vene diplomaat ütles vastuseks, et Rootsi ettevõtetel tekivad Venemaal tõsised probleemid. Ja see pole lihtsalt sõnakõlks, sest näiteks paar aastat tagasi oli IKEA-l Venemaal tõsiseid probleeme ning ettevõtte juhtkond pidi muutma oma seisukohti keskkonna küsimustes, mis olid seotud äriga Venemaal (Амстердам 2008: 4).

Kui me räägime projekti varjatud eesmärkidest, mida kirjeldab oma töös Robert Amsterdam, siis need on alljärgnevad: Suurbritannia gaasiturule jõudmine, kuna seal on suured perspektiivid Venemaa gaasi müümiseks. Paljud eksperdid usuvad, et Nord Streami projekt on poliitilise iseloomuga, loodud selleks, et hirmutada Poolat ja Valgevenet (Амстердам 2008: 4).

Mis puudutab PR-tööd üldiselt, siis juhid töötavad hästi, välja arvatud mõned kohmakad “ekspertid”, kes üritavad luua liialt positiivset pilti Gazpromist ja kogu projektist tervikuna, rääkides sellest, et ilma Vene gaasita saabub Euroopas maailma lõpp, justkui ei oleks Euroopal enda gaasi- ega naftareserve (Амстердам 2008: 4).

Oma analüüsis teemal “Nord Stream: Not Just a Pipeline” kaalub Bendik Solum Whist Nord Streami projekti väljavaateid, projektijuhtide võimalikke “peidetud” eesmärke ning samuti Venemaa ja Saksamaa omavahelisi suhteid.

Saksamaa ja Venemaa suhted selle projekti raames toetuvad Bendik Solum Whisti arvates ajaloolistele faktidele, oma analüüsis teeb autor järelduse, et Saksamaa ja Venemaa ühinesid sellepärast, et vallutada Balti regioon (Whist 2008: 30).

Tuginedes kahes eespool mainitud uurimuses toodud huvitavatele faktidele võib oletada, et Nord Stream ei ole lihtsalt gaasijuhtme projekt, vaid terviklik propagandistlik projekt, mida ei vii ellu ainult Gazprom, vaid veelgi suurema mõjuvõimuga riigistruktuurid.

2. UURITAVATE PORTAALIDE TAUST

Väärrib märkimist, et uudisteportaalide kasutajaskond suureneb iga aastaga. Keskmine portaali külastaja vaatab rohkem kui 32 lehekülge kuus, mis on kaks korda kõrgem näitaja kui analoogsetel trükimeedia allikatel. Ühe lehekülje lugemiseks kulutatakse 2 minutit 50 sekundit ja keskmine portaali külastusaeg ületab poolteist tundi. Siiski, ainult 20% publikust ei otsi teavet teistest allikatest, samas kui 80% külastajatest loeb lisaks veel ajalehti või uurib raadiojaamade saitide materjale (Gemius 2010). Venekeelsete interneti uudisteportaalide külastatavuse esikümme on näidatud tabelis 1.

Tabel 1. Uudisteportaalide külastatavuse esikümme (MediaRevolution 2010)

Portaal	Külastusi	Keskmine külastuste arv	Keskmine aeg	Osakaal
Rbc.ru	4,266 mln	47,18	2:49.26	14,08%
Rian.ru	3,700 mln	6,89	0:12.35	12,21%
Vz.ru	3,611 mln	13,54	0:13.05	11,92%
Kp.ru	3,362 mln	7,43	0:12.15	11,10%
Vesti.ru	2,882 mln	6,78	1:10.07	9,51%
Regnum.ru	2,733 mln	5,39	0:06.01	9,02%
Dni.ru	2,510 mln	11,17	0:13.06	8,29%
Gazeta.ru	2,474 mln	4,98	0:07.15	8,17%
Lenta.ru	2,454 mln	11,72	0:14.13	8,10%
Newsru.com	2,304 mln	4,41	0:03.24	7,61%

Ülaltoodud tabelis on rasvases kirjas märgitud kolm portaali, mida uuritakse siinse bakalaureusetöö raames.

Reklaamis ja suhtekorralduses hinnatakse peale külastatavuse reitingute kõrgelt ka niinimetatud kvaliteediindeksit, mille alusel saame kindlaks määrata kõige tõhusamad reklaamväljad internetis. Kvaliteediindeks võtab arvesse portaali külastajate arvu, mõjuvõimu taset, samuti auditooriumi usaldust portaali vastu ja lojaalsust sellele (SmartTrack 2010).

Venemaa internetimeedia reklaami tõhususe tabelis (tabel 2) on märgitud kõik siinse bakalaureusetöö raames uuritavad meediakanalid, üks neist – Lenta.ru – on esikohal ja kaks järgmist asuvad väärilistel 4. ja 6. kohal (vastavalt Newsru.com ja Eho.msk.ru), Regnum.ru asub viimasel, 25. kohal. (SmartTrack 2010)

Tabel 2. Efektiivse reklaami tipmine 25, sealhulgas *online*-meedia (SmartTrack 2010)

Nº	Internemeedia	Asutamise aasta	Kvaliteediindeks
1	Lenta.ru	1999	28,67
2	Vedomosti	2000	26,92
3	Kommersant.ru	2000	26,84
4	Newsru.com	2000	26,15
5	RBK	1998	25,31
6	Eho Moskvõ	1999	25,17
7	Gazeta.ru	1998	24,48
8	Russkaja služba BBC	1998	24,38
9	Delovoi Peterburg	1998	24,29
10	Tšastnõi Korrespondent	2008	24,28
11	Dni.ru	2000	24,25
12	Rossijskaja gazeta	1999	24,23
13	Novaja gazeta	1998	24,17
14	Interfaks	1998	23,68
15	Bfm.ru	2008	23,57

16	RIA Novosti	1997	23,52
17	Fontanka.ru	2000	23,5
18	OpenSpace	2008	23,4
19	InoPressa	1999	23,22
20	Infokanal Vesti	1999	23,18
21	RBK Daily	2002	23,01
22	Ježednevnõi Žurnal	2000	22,85
23	Slon.ru	2009	22,7
24	Radio Svoboda	2004	22,67
25	NA REGNUM	2002	22,64

2.1. Newsru.com

Infoportaal www.newsru.com kuulus esialgu telekompaniile NTV (www.ntv.ru). Oma praeguses vormis tegutseb see 28. augustist 2000. Portaali töötas välja ja arendas firma Memonet, mis kuulub ettevõttele Media-Most. Aprillis sai NTVst osa Gazprom-Mediast, kuid juriidiliselt ei kuulu portaal telekompaniile, seepärast jäi see endise omaniku Vladimir Gusinsky mõjusfääri. Oktoobris 2002 muutis veebilehekülg oma domeeninime Newsru.com'iks ja esialgne domeen Ntv.ru anti vastastikusel kokkuleppel üle telekompaniile. Tuleb märkida, et praeguseks on portaal Newsru.com osa Vladimir Gusinsky meediakeskusest ja sel ei ole midagi ühist NTV telekompaniaga (Гончаров 2007).

Ühendatud Newsru.com toimetus asub Moskvas ja sellel on kaks välismaist toimetust: detsembris 2005 alustas tööd Iisraeli toimetus (Newsru.co.il), alates aprillist 2007 tegutseb Ukraina toimetus (Newsru.ua). Portaali Newsru.com peatoimetaja on Elena Bereznitsky-Bruni. (www.newsru.com)

Elena Bereznitsky-Bruni peab internetti kõige sobivamaks keskkonnaks sõnavabadusele, ausale informatsioonile, mida ajakirjanikud inimestele

vahendavad. Internetis on mitmesuguseid saite, millele ei saa anda ühist hinnangut, need on vaja “tükki” laiali lammutada, selleks et mõista, kes on investor või omanik, kas see sait on riiklik või on sel mingeid seoseid riikliku televisiooniga. Elena Bereznitsky-Bruni märgib, et internet on Venemaal väga jäigalt jagatud informatsioonilisteks saitideks, mis on otseses seoses riigiga või riigi struktuuridega, ja saitideks, mis on täiesti sõltumatud. Portaali Newsru.com liigitab ta muidugi viimaste hulka. Tema sõnul ei ole portaali Newsru.com üle mitte mingit kontrolli, toimetuse poliitikat ei mõjutata. Portaali peamine siht on vahendada inimestele kiiresti värsket ja objektiivset informatsiooni ning uudiseid. (Bereznitsky-Bruni 2008)

2.2. Lenta.ru

Portaal www.lenta.ru on Vene juhtivaid *online*-uudiste edastajaid. Selle asutas Anton Nosik 1999. aastal. Portaal töötab ööpäev läbi, edastades maailma- ja siseuudised. See kuulub valdusfirmale Rambler Media Group, mille 2006. aasta novembris asutas firma Prof-Media. Portaali peatoimetajaks on Galina Timtšenko (www.lenta.ru/info).

Portaal Lenta.ru sai neljal korral esimese koha konkursil POTOP kategoorias “Aasta infosait” ja korra, aastal 2000, kategoorias “Aasta uudistesait” (<http://ezhe.ru/POTOP/about.html>).

Oma seitsmendaks sünnipäevaks lasi portaal Lenta.ru välja oma numbri ka paberkandjal (<http://lenta.ru/1/i/lenta.pdf>), kaheksandal sünnipäeval peeti nädalapikkune pressikonverents lugejatele ja üheksandal sünnipäeval avaldati kaastöötajate portreede galerii, mis oli animeeritud telesarja South Park stiilis (<http://lenta.ru/photo/2008/09/24/lentasp/>).

Pressikonverentsil lugejatega ütles Galina Timtšenko, et Lenta.ru on valitsusest sõltumatu meediakanal, kuid vahel on juhtunud, et ametiasutused on esitanud tungivaid nõudmisi eemaldada mõni uudis või seda parandada. Portaali Lenta.ru toimetajad kostavad selle peale, et nad ei tööta pressiteenistuses ja võivad endale lubada märkuste ja palvete ignoreerimist. Üldiselt pole portaal Lenta.ru kunagi kogenud võimude survet ja võib ennast lugeda täiesti vabaks ja sõltumatuks uudisteportaaliks (Тимченко 2009).

2.3. Regnum.ru

Avalik-õiguslik infoagentuur REGNUM levitab Venemaa ja naaberriikide uudiseid oma korrespondentide, tütaragentuuride ja partnerite abil. Portaali www.regnum.ru tegutsemispiirkond hõlmab kõiki piirkondi Venemaal ja naaberriike Euroopas, Kesk-Aasias ning Kaukaasias (www.regnum.ru/dossier).

Igapäevaselt ilmub portaalil umbes kolmsada uudist viiekümnele Venemaa ja välismaa korrespondendilt. Uudised liigitatakse teemade, föderaalringkondade, regioonide ja valdkondade kaupa. Lai korrespondentide võrk võimaldab operatiivselt teavitada paljudest tähtsatest sündmustest Venemaa eri piirkondade ja SRÜ riikide elus (www.regnum.ru/dossier).

Agentuurile REGNUM kuuluvad sellised infogentuurid nagu Regnum-VolgaInform (Samara, Tšeboksarõ), Regnum-Baltika (Peterburi), KNEWS (Krasnojarsk), Regnum-Arhangelski Uudised (Arhangelsk), regionaalsed projektid Regnum-Tsentr (Brjansk), Regnum-MurmanNews (Murmansk), Regnum-MariNews (Joškar-Ola), SeverInform (Vologda), Regnum-Altai (Barnaul), Regnum-Primorye (Vladivostok). Agentuuri struktuuri kuuluvad ka regionaalsed toimetused, mis hõlmavad Venemaa, SRÜ ja naaberriikide linnasid ja piirkondi (www.regnum.ru/dossier).

Agentuuri REGNUM asutasid 22. juulil 2002 Boris Sorkin ja Modest Kolerov. Agentuuride süsteem REGNUM alustas tegevust 19. juunil 1999. Peatoimetajaks on Modest Kolerov (www.regnum.ru/dossier).

Regnum/Регнум on registreeritud kaubamärk. Kahel korral (2005 ja 2006) on portaalile antud “Aasta infosaidi” tiitel, samuti on see “Premii Runeta – 2006” (Venekeelse interneti preemiad) tiitli omanik. Regnumile kuulub ka ülevenemaalise meediakonkursi “SMIrotvorets-2008” meediarahu sobitaja tiitel, agentuur on parim Venemaa rahvusrühmade vastastikuse koostöö ja nende etnokultuurilise arengu kajastaja meedias (<http://nazaccent.ru/pkonkurs.html>).

Igakuine auditoorium moodustab rohkem kui 1,8 miljonit inimest. Elukutsete järgi domineerivad portaali külastajate seas ajakirjanikud, valitsuste esindajad, tööstusettevõtete töötajad, ehitus- ja telekommunikatsiooni ettevõtted, transporditöötajad, pankurid, juristid (http://common.regnum.ru/documents/online_monitor-11.pdf).

Oma intervjuus portaalile Polit.ru ütles Regnum.ru peatoimetaja Modest Kolerov, et need, kes süüdistavad Regnum.ru'd koostöös salateenistusega, vaadaku peeglisse, sest iga autor kirjeldab eelkõige iseennast (Колеров 2009).

Modest Kolerovile on alates aastast 2008 kehtestatud sissesõidukeeld Eestisse, sest Eesti kaitsepolitsei on veendunud, et portaali Regnum.ru ei ole lihtsalt uudisteagentuur, ehk seda kontrollivad Vene eriteenistused ja kõrged ametnikud, kes kasutavad seda olukorra mõjutamiseks riikides, mis varem kuulusid Moskva mõjusfääri (Latvijas Avīze 2009: 4).

2.4. Echo.msk.ru

Portaal www.echo.msk.ru loodi ööpäev läbi töötava informatsioonilisi ja vestlussaateid edastava raadiojaama põhjal. Raadiojaama ning portaali asutajateks on Sergei Korzun ja Sergei Butman. Peatoimetaja – Aleksei Venediktov (www.echo.msk.ru/info). Aastal 1997 avas Eho Moskvõ esimesena Moskva raadiojaamadest oma veebilehekülje internetis ja aastal 1998 ilmus esimene kanal eetrisse RealAudio formaadis. Eho Moskvõ sait on kahel korral (2000 ja 2001) olnud Intel Interneti preemia laureaat kategoorias “Traditsiooniline meedia internetis” (www.echo.msk.ru/sitehistory.html).

Portaali külastab umbes 60 000 inimest päevas, pärast sõda Gruusiaga tõusis külastatavus 130 000 inimeseni päevas ning sellest ajast pole langenud alla 90 000 külastaja päevas (www.liveinternet.ru/stat/echo.msk.ru/index.html?period=month).

Raadiojaama ja portaali struktuur on üles ehitatud suletud aktsiaseltsina. Praegu kuulub 66% aktsiatest riiklikule kontsernile Gazprom, 34% aktsiatest jagunevad raadio ajakirjanike vahel, neist 18% kuuluvad isiklikult Aleksei Venediktovile (http://www.gazprom-media.com/radio.xml?&company_id=50). Hoolimata

asjaolust, et enamusosalus kuulub Gazprom-Mediale, ei ole asutajatal või siis aktsionäridel (vastavalt Venemaa seadusandlusele) õigust sekkuda toimetuse töösse ega poliitikasse. Eho Moskvõ põhikiri näeb ette, et toimetuse tööd võib juhtida üksnes peatoimetaja (http://www.gazprom-media.com/radio.xml?&company_id=50). Mõningate nii Venemaa kui ka Lääne

vaatlejate arvates on Eho Moskvõ Venemaa ainus tõeliselt sõltumatu meediakanal ja ainus tõestus selle kohta, et infovabadus ikka veel kehtib (<http://grani.ru/Politics/Russia/m.141581.html>).

Aastal 2001, kui Gazprom ostis Eho Moskvõ aktsiate kontrollpaki, astus peatoimetaja Aleksei Venediktov tagasi, kuna arvas, et Gazprom püüab mõjutada toimetuse poliitikat. *“Kui ma kirjutasin lahkumisavalduse, ütles Jordan mulle: “Kui ma sekkun esimest korda, teatad sa sellest ja ma kirjutan alla”.*” (Венедиктов 2005). Praeguse ajani on Eho Moskvõs vahetunud kolm juhti ning ükski neist ei ole sekkunud ega sekku ka edaspidi kanali tegevusse. Poliitilistes küsimustes ei helistata, ei anta soovitusi (Венедиктов 2005).

3. UURIMISKÜSIMUSED JA METOODIKA

3.1. Uurimisküsimused

Bakalaureusetöö raames uuritakse, kuidas Venemaal korraldatakse Nord Streami projekti meediale suunatud kommunikatsiooni. Seda vaadeldakse Nord Streami projekti puudutavate teemade kajastamise põhjal Venemaa ajakirjanduses:

- 1) kuidas on Nord Streami puudutavad artiklid esitatud;
- 2) milliseid peamisi teemasid kajastatakse;
- 3) milliseid uudisteallikaid kasutatakse;
- 4) millist keelt (sõnavara valiku mõttes) kasutatakse artiklite pealkirjades.

Kokkuvõttes kavatsetakse uurida, millisena kujuneb Nord Streami kuvand (imago) Venemaa meedias ning sellest tulenevalt – kuivõrd tõhus on Nord Streami projekti suhtekorraldus.

3.2. Uurimismetoodika

3.2.1. Kontentanalüüs (sisuanalüüs)

Uurimismeetodiks on valitud kontentanalüüs (sisuanalüüs). See meetod seisneb teatud protseduuride tegemises teabe kogumise eesmärgil, mida standardiseeritakse ning lõpuks tehakse järeldusi (Titscher, Meyer, Wodak, Vetter 2000).

Kontentanalüüs on tekstide kvalitatiivse-kvantitatiivse analüüsi üsna range meetod nende sotsiaalsete faktide ja tendentside tuvastamiseks ning mõõtmiseks, mida uuritavad tekstid sisaldavad. Kontentanalüüs uurib tekste nende sotsiaalses kontekstis, milles peitub selle oluline eripära. (Kremez 2009: 37)

Siinse töö raames analüüsitakse Venemaa uudisteportaalides Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru ajavahemikus 1. aprillist 2009 kuni 1. novembrini 2009 ilmunud uudiseid, mis puudutavad Nord Streami projekti temaatikat. Esmalt pööratakse tähelepanu artiklitele, mille pealkirjades on järgmised sõnad:

- Nord Stream;
- Северный поток.

Peale selle analüüsitakse ka uudiseid, mille pealkirjad otseselt ei viita valitud teemale, kuid mille sisu on Nord Streami temaatikaga otseselt seotud.

Nord Streami puudutavaid uudiseid analüüsitakse Helsingi Ülikooli professori ja Tallinna Ülikooli kommunikatsioonilektori Inka Salovaara-Moringu loodud kodeerimisskeemi abil, mida on korduvalt kasutatud Tallinna Ülikooli kommunikatsiooni eriala uurimustes (nt Mihhail Kremez, Aleksandra Šljušenkova, Liisi Ree jt magistritöödes). Andmed iga uudise kohta sisestatakse MS Exceli tabelisse, mis võimaldab hiljem neid andmeid töödelda järelduste tegemiseks. Iga artikli puhul märgitakse ära, millal ja mis uudisteportaalil on artikkel ilmunud, selle žanr, pealkirja iseloom, artikli põhiteema ning peamised allikad.

Kvalitatiivses osas analüüsitakse raamistamise kontseptsiooni abil Nord Streami puudutavate artiklite pealkirju. Raamistamine on kõneaine kujundamisega seotud protsess, mil informatsiooni vastuvõtu käigus kujunevad püsivad tunnetuslikud seosed, tõlgendusskeemid ehk raamid, mis korrastavad tunnetust ning aitavad fragmentidest kujundada tervikut (Salovaara-Moring 2004: 77–78).

Esiteks analüüsitakse pealkirjade perspektiivi – hinnatakse, kas nendel on positiivne, negatiivne või neutraalne värving või sisaldub pealkirjas vastuolulisus. Teiseks uuritakse pealkirju seisukohast, milline muutus kaasneb artiklis kirjeldatava situatsiooni puhul: positiivne areng, negatiivne areng, olukord jääb samaks või võib muutuda mõlemas suunas ning seda on võimatu tuvastada.

3.2.2. Küsitluslehed peatoimetajatele

Kaalukama ja detailsema tulemuse saavutamise eesmärgil korraldati bakalaureusetöö jaoks ka peatoimetajate lühiküsitlused. Küsimustik oli koostatud vene keeles ning sisaldas neli küsimust (vt lisa 7). Küsitluslehed saadeti e-posti teel iga uuritava uudisteportaali peatoimetajale (vajadusel ka peatoimetaja asetäitjale):

- Newsru.com peatoimetaja Elena Bereznizky-Bruni;
- Lenta.ru peatoimetaja Galina Timtšenko, tim@lenta-co.ru ja peatoimetaja asetäitja Dmitri Ivanov, ivanov@lenta-co.ru;
- Regnum.ru peatoimetaja Modest Kolerov, kolerov@regnum.ru;
- Echo.msk.ru peatoimetaja Aleksei Venediktov, echo@echo.msk.ru.

Modest Kolerovilt ja Dmitri Ivanovilt saabusid kirjalikud vastused, teised peatoimetajad ei vastanud.

Siinse töö raames uuritakse lisaülesandena, kas peatoimetajate arvamused/kujutlused/taotlused oma uudisteportaalide puhul erinevad kontentanalüüsi tulemustest.

4. NORD STREAMI KAJASTAMINE VENEMAA UUDISTEPORTAALIDES

Perioodil 1. aprill kuni 1. november 2009 ilmus uuritavates uudisteportaalides – Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru, Echo.msk.ru – kokku 99 artiklit, mis puudutasid Nord Streami temaatikat. Uurimus ei hõlma artikleid, mis olid Nord Streami temaatikaga seotud kaudselt. Artiklite arv jaguses eelmainitud uudisteportaalide vahel järgmiselt:

- Newsru.com – 21 artiklit;
- Lenta.ru – 27 artiklit;
- Regnum.ru – 24 artiklit;
- Echo.msk.ru – 27 artiklit.

4.1. Peamised Nord Streami puudutavad teemad portaalis Newsru.com

Portaalis Newsru.com on valitud perioodil Nord Streami puudutavates artiklites kõige enam kajastatud looduse ja vahetu ümbruse teemat. 21 artiklist puudutas eelmainitud teemat 4, mis moodustas 19% (see ja kõik järgmised arvud on näidatud ümardatuna) kõigist materjalidest Nord Streami kohta, mis ilmusid portaalis Newsru.com vaadeldud perioodil. Järgmiseks viieks populaarsemaks teemaks osutusid:

- 14,3% – Nord Stream ja Soome;
- 14,3% – Nord Streami projekti finantseerimine;
- 9,5% – Soome ja Venemaa koostöö;
- 9,5% – Dmitri Medvedev;
- 9,5% – Vladimir Putin.

Ülejäänud teemad leidsid oluliselt vähem kajastamist. Mõned määratletud teemadest ei leidnud portaalis Newsru.com kajastust üldse, näiteks:

- Nord Stream ja Eesti;

- Nord Stream ja Euroopa Liit;
- Eesti ja Venemaa koostöö;
- teiste riikide sõltuvus Venemaast (gaas, energia jm) jm.

Alljärgnevas tabelis 3 on toodud kõik teemad, mis leidsid kajastust portaalis Newsru.com valitud ajavahemikul, lisatud on ka nende esinemise arv.

*Tabel 3. Nord Streami puudutavad teemad portaalis Newsru.com ajavahemikul
1. aprill – 1. november 2009 (n = 21)*

Nord Streami puudutav teema	Esinenud (kordi)	Esinenud (%)
Loodus ja vahetu ümbrus	4	19%
Nord Stream ja Soome	3	14,3%
Nord Streami projekti finantseerimine	3	14,3%
Soome ja Venemaa koostöö	2	9,5%
Dmitri Medvedev	2	9,5%
Vladimir Putin	2	9,5%
Nord Stream ja Rootsi	1	4,8%
Nord Stream ja Taani	1	4,8%
Majanduskriis Venemaal	1	4,8%
Aleksei Miller	1	4,8%
Gerhard Schröder	1	4,8%
Nord Streami puudutavaid artikleid kokku	21	100

Tabelist näeme, et portaalis Newsru.com osutusid aktuaalsemaiks kolm teemade suunda:

1) loodus ja vahetu ümbrus; 2) Nord Streami ehk Nord Streami projekti esindajate ning Venemaa Föderatsiooni riigiametnike ja Soome ehk Soome valitsuse, spetsialistide jm omavahelised suhted; 3) Nord Streami projekti finantseerimine, mis puudutab ka aktsionäre ning Venemaa Föderatsiooni.

4.2. Peamised Nord Streami puudutavad teemad portaalis Lenta.ru

Portaalis Lenta.ru on valitud perioodil Nord Streami puudutavates artiklites kõige enam kajastatud Nord Streami projekti finantseerimise teemat. 27 artiklist puudutasid seda teemat 6, mis moodustas 22,2% kõigist vaadeldud perioodil portaalis Lenta.ru ilmunud materjalidest Nord Streami kohta. Populaarsemateks teemadeks osutusid ka:

- 18,5% – teiste riikide sõltuvus Venemaast (energia, gaas jm);
- 11,1% – Nord Stream ja Taani;
- 11,1% – loodus ja vahetu ümbrus;
- 7,4% – Nord Stream ja Euroopa Liidu riigid;
- 7,4% – Vladimir Putin.

Ülejäänud teemad leidsid oluliselt vähem kajastust. Allpool olevad teemad ei leidnud portaalis Lenta.ru üldse kajastamist:

- Nord Stream ja Eesti;
- Nord Stream ja SRÜ riigid (Ukraina, Valgevene jt);
- majanduskriis Venemaal;
- Eesti ja Venemaa koostöö;
- Dmitri Medvedev, jm.

Alljärgnevas tabelis 4 on toodud kõik teemad, mis leidsid valitud ajavahemikul kajastust portaalis Lenta.ru, lisatud on ka nende teemade esinemiste arv.

*Tabel 4. Nord Streami puudutavad teemad portaalis Lenta.ru ajavahemikul
1. aprill – 1. november 2009 (n = 27)*

Nord Streami puudutav teema	Esinenud (kordi)	Esinenud (%)
Nord Streami projekti finantseerimine	6	22,2%
Teiste riikide sõltuvus Venemaast (energia, gaas jm)	5	18,5%
Nord Stream ja Taani	3	11,1%

Loodus ja vahetu ümbrus	3	11,1%
Nord Stream ja Euroopa Liidu riigid	2	7,4%
Vladimir Putin	2	7,4%
Nord Stream ja välispoliitika	1	3,7%
Nord Stream ja SRÜ riigid (Ukraina, Valgevene jt)	1	3,7%
Nord Stream ja Euroopa Liit	1	3,7%
Looduskaitse	1	3,7%
Aleksei Miller	1	3,7%
Nord Streami projekti juhatuse liikmed	1	3,7%
Nord Streami puudutavaid artikleid kokku	27	100

Tabelist näeme, et portaalis Lenta.ru osutusid aktuaalsemaks neli suunda: 1) Nord Streami projekti finantseerimine, mis puudutab ka aktsionäre ning Venemaa Föderatsiooni; 2) teiste riikide sõltuvus Venemaast ehk gaasi, energia jm vajadus teiste riikide puhul; 3) Nord Stream ehk Nord Streami projekti esindajate ning Venemaa Föderatsiooni riigiametnike ja Taani ehk Taani valitsuse, spetsialistide jm omavahelised suhted; 4) loodus ja vahetu ümbrus.

4.3. Peamised Nord Streami puudutavad teemad portaalis Regnum.ru

Portaalis Regnum.ru on valitud perioodil Nord Streami puudutavates artiklites kõige enam kajastatud looduse ja vahetu ümbruse teemat. 24 artiklist puudutas seda teemat 6, mis moodustas 25% kõigist materjalidest Nord Streami kohta, mis ilmusid portaalis Regnum.ru uuritava perioodil. Järgmisteks populaarsemateks teemadeks osutusid:

- 16,7% – looduskaitse;
- 12,5% – Nord Stream ja Baltimaad;
- 12,5% – Nord Stream ja Euroopa Liidu riigid;
- 8,3% – Nord Stream ja Soome;
- 8,3% – Nord Stream ja Euroopa Liit.

Ülejäänud teemad leidsid oluliselt vähem kajastust. Mõned määratletud teemadest ei leidnud portaalis Regnum.ru üldse kajastamist, näiteks:

- Majanduskriis Venemaal;
- Nord Stream ja Eesti;
- Eesti ja Venemaa koostöö;
- Teise riikide sõltuvus Venemaast (energia, gaas jm);
- Nord Streami projekti finantseerimine;
- Vladimir Putin, jm.

Alljärgnevas tabelis 5 on toodud kõik teemad, mis leidsid valitud ajavahemikul kajastamist portaalis Regnum.ru, lisatud on ka nende teemade esinemiskordade arv.

*Tabel 5. Nord Streami puudutavad teemad portaalis Regnum.ru ajavahemikul
1. aprill – 1. november 2009 (n = 24)*

Nord Streami puudutav teema	Esinenud (kordi)	Esinenud (%)
Loodus ja vahetu ümbrus	6	25%
Looduskaitse	4	16,7%
Nord Stream ja Baltimaad	3	12,5%
Nord Stream ja Euroopa Liidu riigid	3	12,5%
Nord Stream ja Soome	2	8,3%
Nord Stream ja Euroopa Liit	2	8,3%
Nord Stream ja Rootsi	1	4,2%
Nord Stream ja Taani	1	4,2%
Dmitri Medvedev	1	4,2%
Gerhard Schröder	1	4,2%
Nord Streami puudutavaid artikleid kokku	24	100

Tabelist näeme, et portaalis Regnum.ru osutusid aktuaalsemateks neli suunda: 1) loodus ja vahetu ümbrus ehk Nord Streami projekti mõju merele, selle elustikule jm; 2) looduskaitse ehk ökoloogilised riskid jm; 3) Nord Stream ja Baltimaad ehk Nord Streami projekti esindajate ning Venemaa Föderatsiooni riigiametnike ja

Baltimaade valitsuste, spetsialistide jm suhted; 4) Nord Stream ja Euroopa Liidu riigid ehk Nord Streami projekti esindajate ning Venemaa Föderatsiooni riigiametnike, Euroopa Liidu riikide valitsuste, spetsialistide jm suhted.

4.4. Peamised Nord Streami puudutavad teemad portaalis Echo.msk.ru

Portaalis Echo.msk.ru on valitud perioodil Nord Streami puudutavates artiklites kõige enam kajastatud looduse ja vahetu ümbruse teemat. 27 artiklist puudutas seda teemat 7, mis moodustas 25,9% kõigist materjalidest Nord Streami kohta, mis ilmusid portaalis Echo.msk.ru uuritava perioodil. Järgmisteks populaarsemateks teemadeks osutusid:

- 22,2% – Nord Stream ja välispoliitika;
- 14,8% – Nord Stream ja Soome;
- 14,8% – Nord Streami projekti finantseerimine;
- 7,4% – looduskaitse.

Ülejäänud teemad leidsid oluliselt vähem kajastamist. Mõned määratletud teemadest ei leidnud portaalis Regnum.ru üldse kajastamist, näiteks:

- majanduskriis Venemaal;
- Nord Stream ja Eesti;
- Eesti ja Venemaa koostöö;
- teiste riikide sõltuvus Venemaast (energia, gaas jm);
- Nord Stream ja Euroopa Liit jm.

Alljärgnevas tabelis 6 on toodud kõik teemad, mis leidsid valitud ajavahemikul kajastamist portaalis Echo.msk.ru, lisatud on ka nende esinemiskordade arv.

*Tabel 6. Nord Streami puudutavad teemad portaalis Echo.msk.ru ajavahemikul
1. aprill – 1. november 2009 (n = 27)*

Nord Streami puudutav teema	Esinenud	Esinenud
-----------------------------	----------	----------

	(kordi)	(%)
Loodus ja vahetu ümbrus	7	25,9%
Nord Stream ja välispoliitika	6	22,2%
Nord Stream ja Soome	4	14,8%
Nord Streami projekti finantseerimine	4	14,8%
Looduskaitse	2	7,4%
Nord Stream ja Taani	1	3,7%
Nord Stream ja Baltimaad	1	3,7%
Dmitri Medvedev	1	3,7%
Vladimir Putin	1	3,7%
Nord Streami puudutavaid artikleid kokku	27	100

Tabelist näeme, et portaalis Echo.msk.ru osutusid aktuaalsemateks neli suunda: 1) loodus ja vahetu ümbrus; 2) Nord Stream ja välispoliitika ehk Nord Streami projekti puudutavad teemad, sh toru rajamine, ehitusgraafikud jm; 3) Nord Stream ja Soome; 4) Nord Streami projekti finantseerimine.

4.5. Erinevused Nord Streami puudutavate teemade vahel portaalides Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru

Arvestades eespool olevate tabelite andmeid, järeldame, et Nord Streami projekti puudutavate artiklite temaatika portaalides Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru, Echo.msk.ru ei erinenud uuritava ajavahemiku jooksul märkimisväärselt. Igas mainitud portaalis on enam kajastatavaks teemaks loodus ja vahetu ümbrus: Newsru.com – 19%, Lenta.ru – 11,1%, Regnum.ru – 25%, Echo.msk.ru – 25,9%. Seda fakti võib põhjendada sellega, et arenenud riigid pööravad viimasel ajal väga suurt tähelepanu keskkonnakaitse teemadele. Peale selle toimus uuritava ajavahemiku jooksul mitu suurt rahvusvahelist looduskaitseteemalist konverentsi ning ka loodusekaitse päev. Seoses sellega võib järeldada, et uudisteportaaliid kajastasid seda teemat (loodus ja keskkond jms) ka läbi Nord Streami gaasijuhtme ehitamise prisma. Veel üheks suhteliselt populaarseks teemaks iga uuritud portaali puhul on Nord Streami ja Taani omavahelised suhted,

kuid selle teema kajastamise protsent on kõige suurem portaalis Lenta.ru – 11,1%, portaalis Newsru.com on see 4,8%, Regnum.ru – 4,2%, Echo.msk.ru – 3,7%.

Kõige rohkem Nord Streami projekti eri teemasid (rahvusvahelised suhted, majanduslikud küsimused, loodus ning tuntud isikud) kajastasid portaali Newsru.com ja Lenta.ru. Portaali Regnum.ru ei kajastanud teemasid, mis on seotud majanduslike küsimustega, ning Echo.msk.ru kajastas selliseid teemasid ainult neljal korral (Newsru.com – 6, Lenta.ru – 11). Portaali Lenta.ru oli ainus, mis ei kajastanud teemat, mis on seotud Nord Streami ja Soomega, kuid Newsru.com kajastas seda teemat kolmel korral, Regnum.ru – kahel, Echo.msk.ru – neljal.

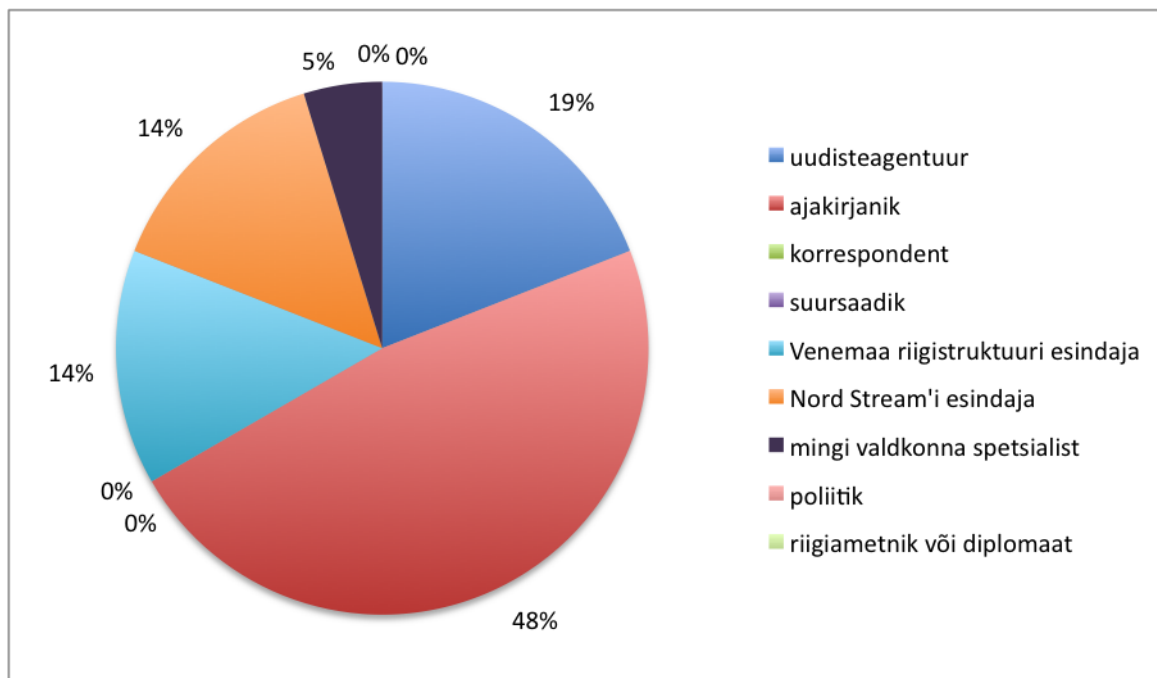
Juhiks tähelepanu sellele, et portaali Regnum.ru peatoimetajale Modest Kolerovile on sissesõit Eestisse ning Leetu keelatud (nagu ülalpool mainitud), kuid portaali Regnum.ru kajastas teemat Nord Stream ja Baltimaad kõige rohkem – kolm korda Echo.msk.ru ühe korra vastu, samal ajal kui portaali Newsru.com ja Lenta.ru ei kajastanud seda teemat üldse. Portaali Regnum.ru oli ainus portaal, mis ei kajastanud teemat, mis oli seotud Vladimir Putini nimega. Tähelepanu võiks pöörata sellele, et Modest Kolerov oli Vladimir Putini administratsiooni rahvusvaheliste ja kultuurisuhete juhataja, kuid mõni aeg tagasi, täpsemalt 23. oktoobril 2007 vabastati ta sellest ametist (vallandati) (Коммерсант 2007: 12).

Võrdlev tabel portaali Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru Nord Streami kajastanud teemade kohta on esitatud lisas 2. Teemad on esitatud samas järjekorras mis lisas 1.

4.6. Nord Streami puudutavate artiklite peamised uudisteallikad portaalis Newsru.com

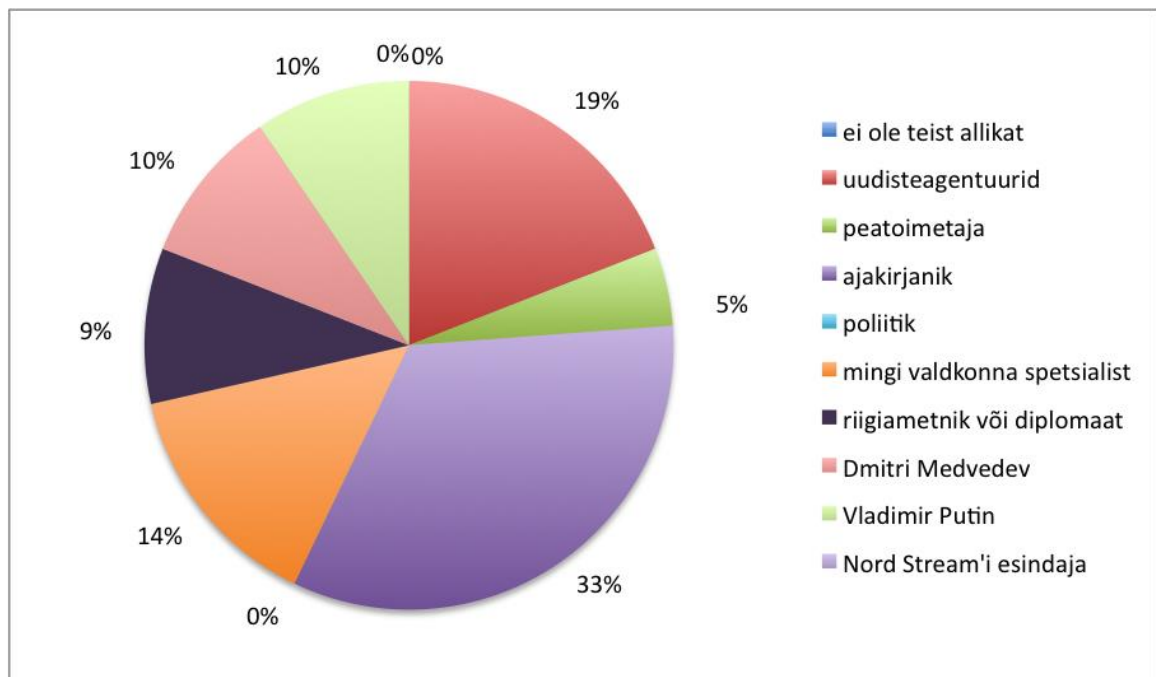
Iga Nord Streami puudutava artikli puhul fikseeris autor uudiste allika. Selgus, et kõige sagedamini oli uudiste allikaks ajakirjanik ise – 47,6% juhtudest. Teisel kohal oli uudisteagentuur – 19%, kolmandal ja neljandal kohal vastavalt Venemaa riigistruktuuride esindaja (artiklite kontekstis oli

tegemist pressiesindajaga) – 14,3%, ja Nord Streami esindaja, k.a pressiesindaja – 14,3%. Üksikasjalikumalt vt jooniselt 2.



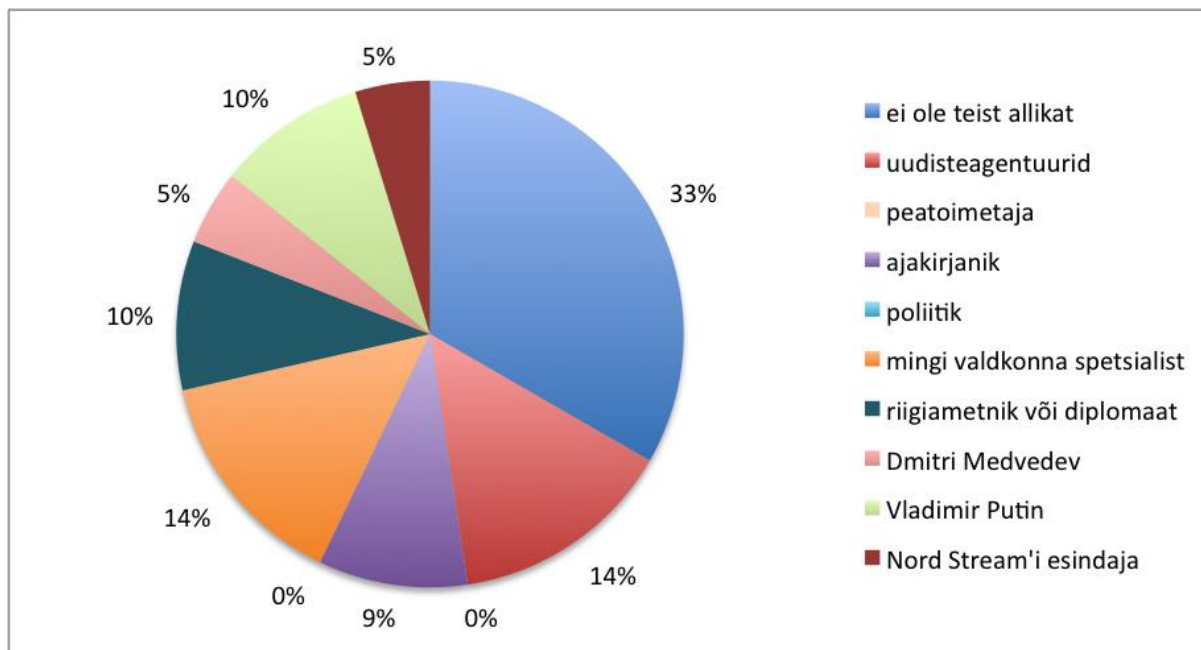
Joonis 2. Nord Streami puudutavate artiklite uudisteallikad portaalis Newsru.com ajavahemikul 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 21)

Portaalis Newsru.com ilmunud artiklites tsiteeriti uuritava ajavahemiku jooksul kõige sagedamini ajakirjanikke – 33,3%, uudisteagentuure – 19%, valdkonna spetsialiste – 14,3%. Kõrgematest riigijuhtidest tsiteeriti Venemaa Föderatsiooni presidenti ja Venemaa Föderatsiooni peaministrit: vastavalt 9,5% ja 9,5%. Samuti oli tsiteeritud riigiamenikke (artiklite kontekstis k.a Venemaa riigistruktuuride esindajad, pressiesindajad) või diplomaate – 9,5%. Portaali peatoimetaja sõnu oli tsiteeritud 4,8% juhtudest. Üksikasjalikumalt vt jooniselt 3.



Joonis 3. Isikud, keda on tsiteeritud (või kelle sõnadele viidatud) Nord Streami puudutavates artiklites portaalis Newsru.com 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 21)

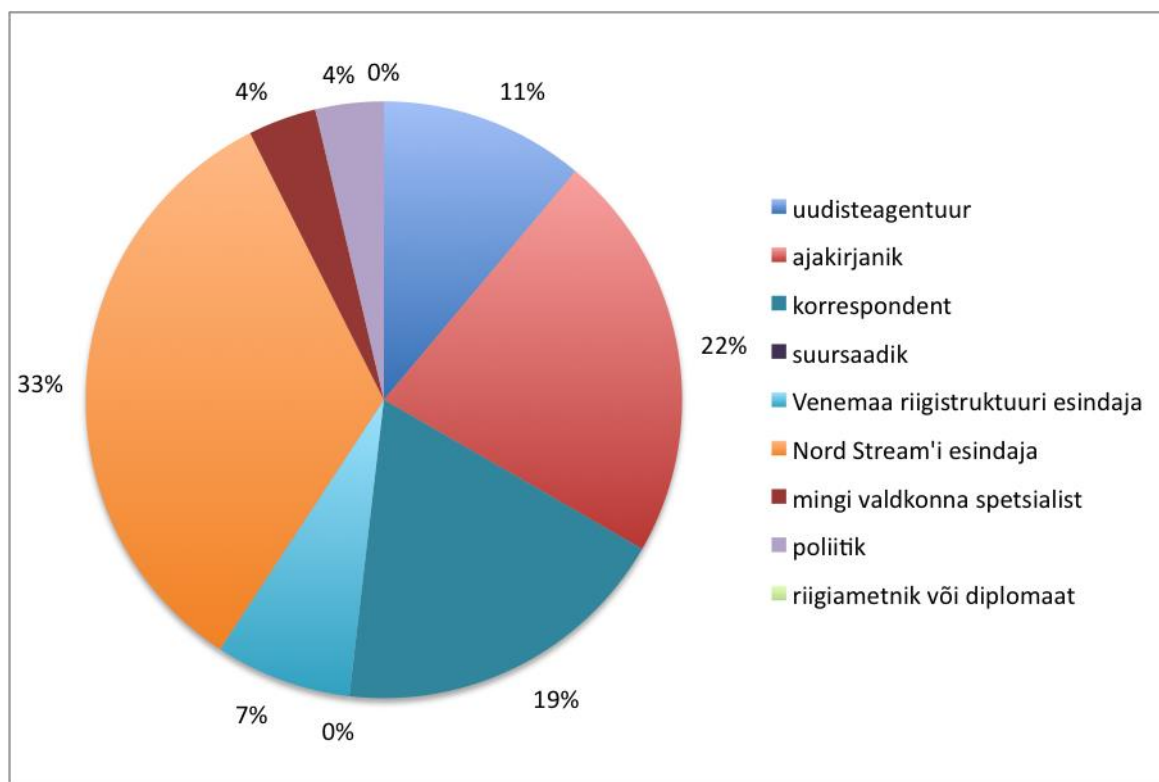
Töös uuriti ka, keda on tsiteeritud (või kelle sõnadele viidatud) tähtsuse poolest teisena, kuna uudistes oli sageli kaks või rohkem allikat. Portaal Newsru.com ilmunud artiklites ei olnud uuritava ajavahemiku jooksul kõige sagedamini teist allikat. Mõnedes artiklites oli viidatud uudisteagentuuridele – 14,3%, mingi valdkonna spetsialistidele – 14,3%, ajakirjanikele – 9,5%, Nord Streami esindajatele – 4,8%. Kõrgematest riigijuhtidest tsiteeriti tähtsuse poolest teisena Dmitri Medvedevit – 4,8% ja Vladimir Putinit – 9,5%. Samuti oli viidatud riigiametnike (sh Venemaa riigistruktuuride pressiesindajad) või diplomaatide sõnadele – 9,5%. Üksikasjalikumalt vt jooniselt 4.



Joonis 4. Isikud, keda portaalis Newsru.com on Nord Streami puudutavates artiklites ajavahemikul 1. aprill – 1. november 2009 tsiteeritud (või kelle sõnadele viidatud) tähtsuse poolest teisena, % (n = 21)

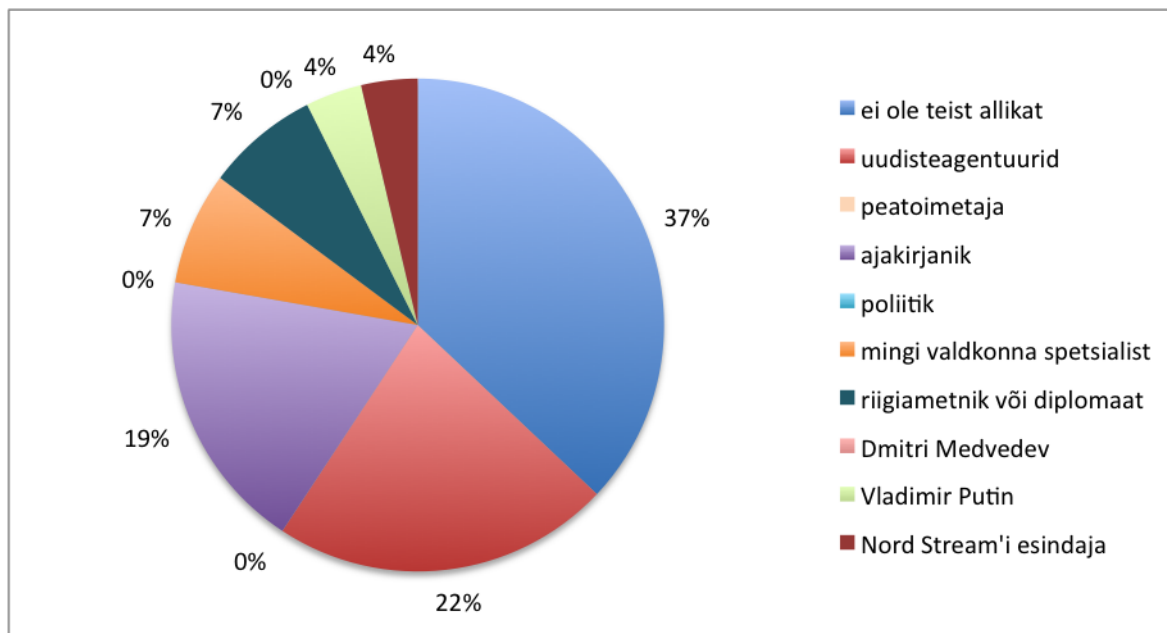
4.7. Nord Streami puudutavate artiklite peamised uudisteallikad portaalis Lenta.ru

Portaalis Lenta.ru olid uuritava ajavahemiku jooksul kõige sagedamini uudisteallikaks Nord Streami projekti esindajad, k.a pressiesindajad või projekti juhatuse palgatud suhtekorraldusfirma esindajad – 33,3% juhtudest, ajakirjanikud – 22,2%, korrespondendid (artiklite kontekstis on tegemist korrespondentidega välismaal) – 18,5%. Neljandat ja viiendat kohta jagasid omavahel uudisteagentuurid – 11,1% – ning Venemaa riigistruktuuride esindajad (artiklide kontekstis on tegemist pressiesindajaga) – 7,4%. Kuuendal kohal on eri valdkondade spetsialistid – 3,7% ja poliitikud – 3,7%. Üksikasjalikumalt vt jooniselt 5.



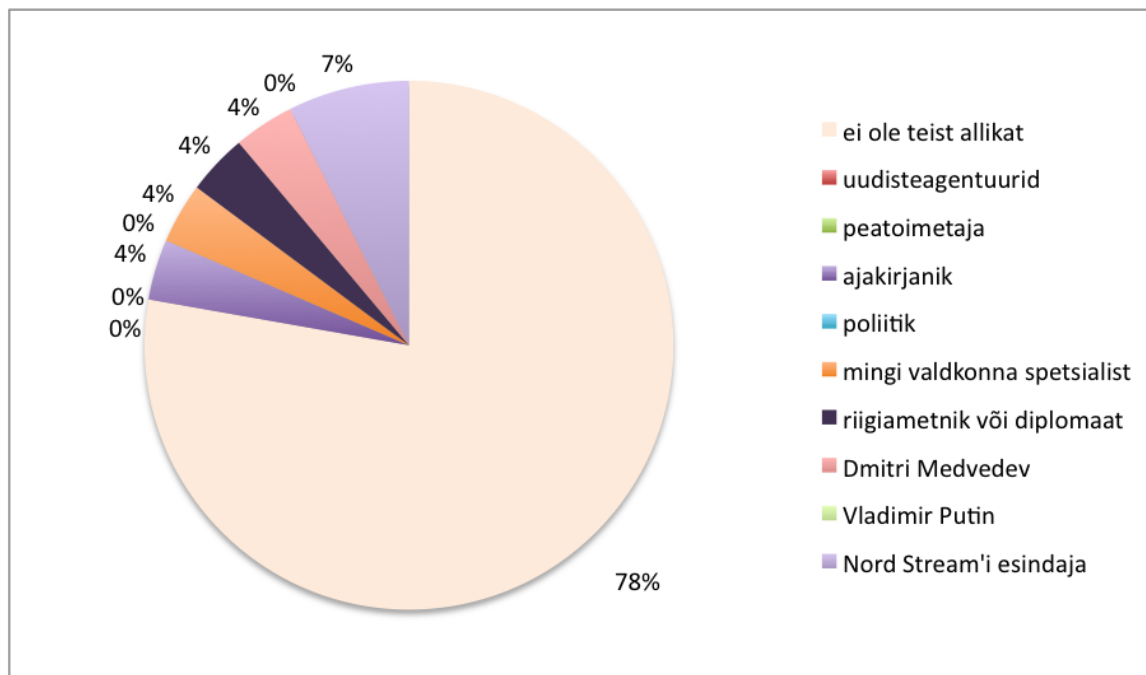
Joonis 5. Nord Stream'i puudutavate artiklite uudisteallikad portaalis Lenta.ru ajavahemikul 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 27)

Portaalis Lenta.ru ilmunud artiklitest 37% puhul ei olnud uuritava ajavahemiku jooksul märgitud allikat, keda on tsiteeritud – see võib viia järeldusele, et Nord Streami esindajad avaldasid portaali Lenta.ru kaudu pressiteateid (uudiste allikaks olid Nord Streami esindajad üheksal korral, kümnel juhul ei olnud uudistel teist allikat). Kuus korda oli tsiteeritud uudisteagentuure – 22,2%, viis korda ajakirjanikke – 18,5%. Eelviimast kohta jagasid omavahel eri valdkondade spetsialistid – 7,4% ja riigiametnikud (sh Venemaa riigistruktuuride pressiesindaja) või diplomaadid – 7,4%. Viimane koht on Vladimir Putinil – 3,7% ja Nord Streami esindajal – 3,7%. Üksikasjalikumalt vt jooniselt 6.



Joonis 6. Isikud, keda on tsiteeritud (või kelle sõnadele viidatud) Nord Streami puudutavates artiklites portaalis Lenta.ru 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 27)

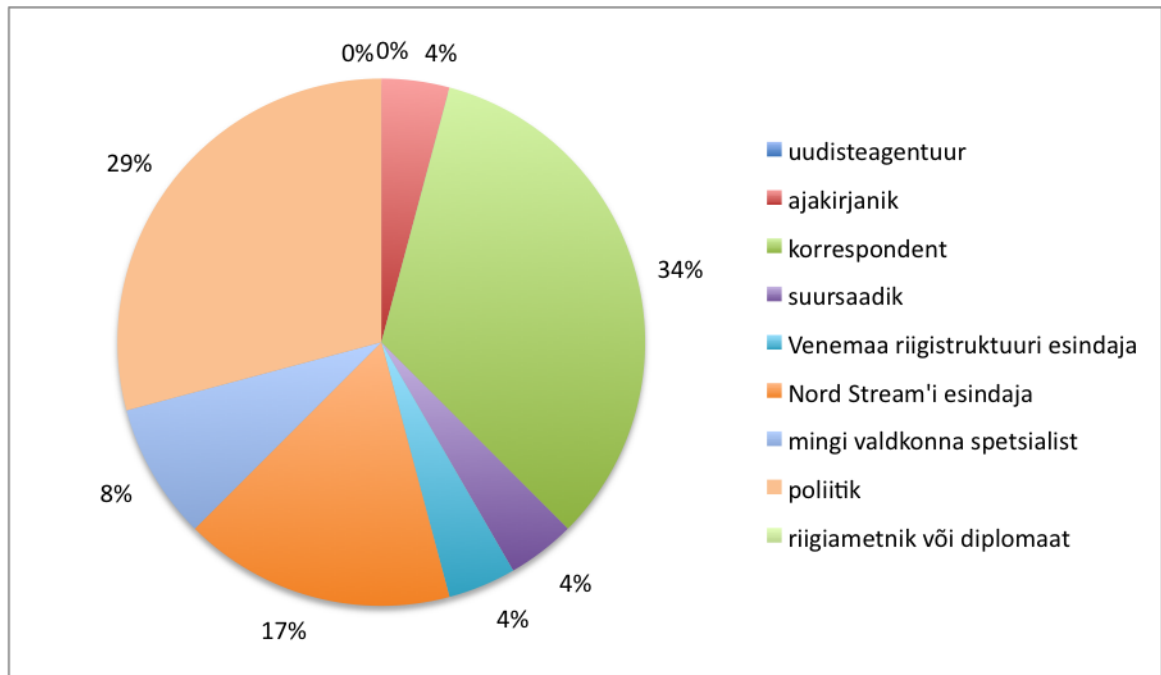
Portaalis Lenta.ru ilmunud artiklites ei olnud uuritava ajavahemiku jooksul kõige sagedamini teist allikat, keda oleks tsiteeritud tähtsuse poolest teisena. Kuid kaks korda oli viidatud Nord Streami esindaja sõnadele – 7,4% ja üks kord ajakirjanikele – 3,7%, eri valdkondade spetsialistidele – 3,7%, riigiametnikele (k.a Venemaa riigistruktuuride pressiesindajad) või diplomaatidele – 3,7%, Dmitri Medvedevile – 3,7%. Täpsemalt vt jooniselt 7.



Joonis 7. Isikud, keda portaalis Lenta.ru on Nord Streami puudutavates artiklites ajavahemikul 1. aprill – 1. november 2009 tsiteeritud (või kelle sõnadele viidatud) tähtsuse poolest teisena, % (n = 27)

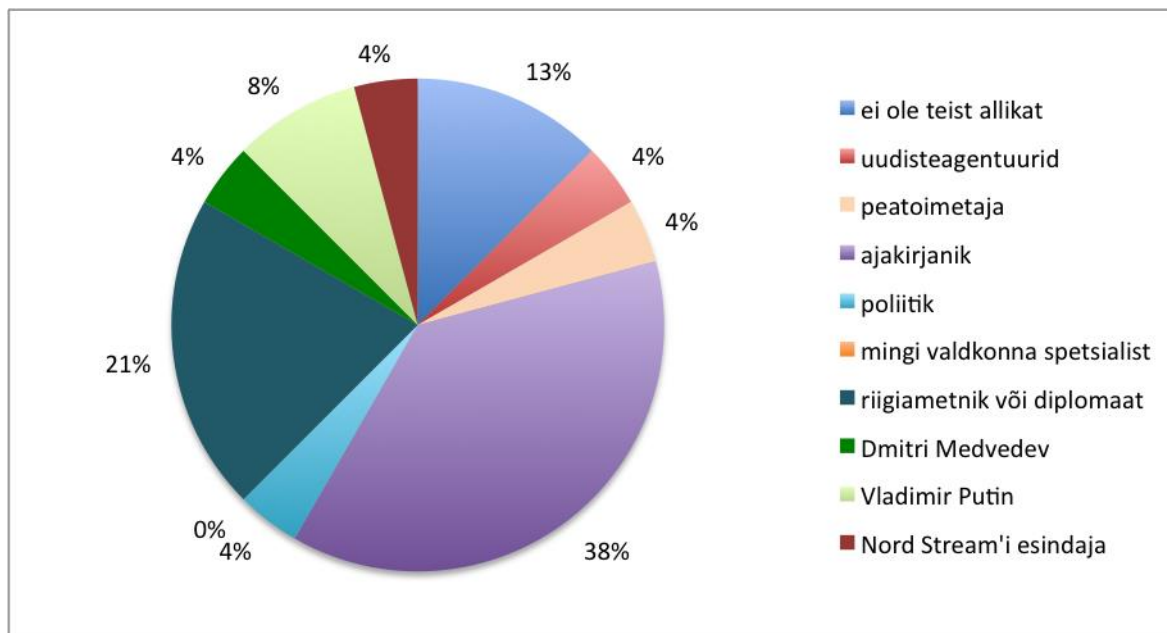
4.8. Nord Streami puudutavate artiklite peamised uudisteallikad portaalis Regnum.ru

Portaalis Regnum.ru olid uuritava ajavahemiku jooksul kõige sagedamini uudisteallikaks korrespondendid (artiklite kontekstis on tegemist korrespondentidega välismaal: Eesti, Valgevene, Leedu, Läti, Soome, Saksamaa jt) – 33,3%, poliitikud (artiklite kontekstis on tegemist välismaa poliitikutega – Eesti, Valgevene, Leedu, Läti) – 29,2%, Nord Streami esindajad – 16,7%. Teisel kohal on eri valdkondade spetsialistid – 8,4%, kolmandal kohal ajakirjanikud – 4,2%, suursaadik või saatkonna pressiesindaja – 4,2%, Venemaa riigistruktuuride esindajad (sh pressiesindajad) – 4,2%. Üksikasjalikumalt vt jooniselt 8.



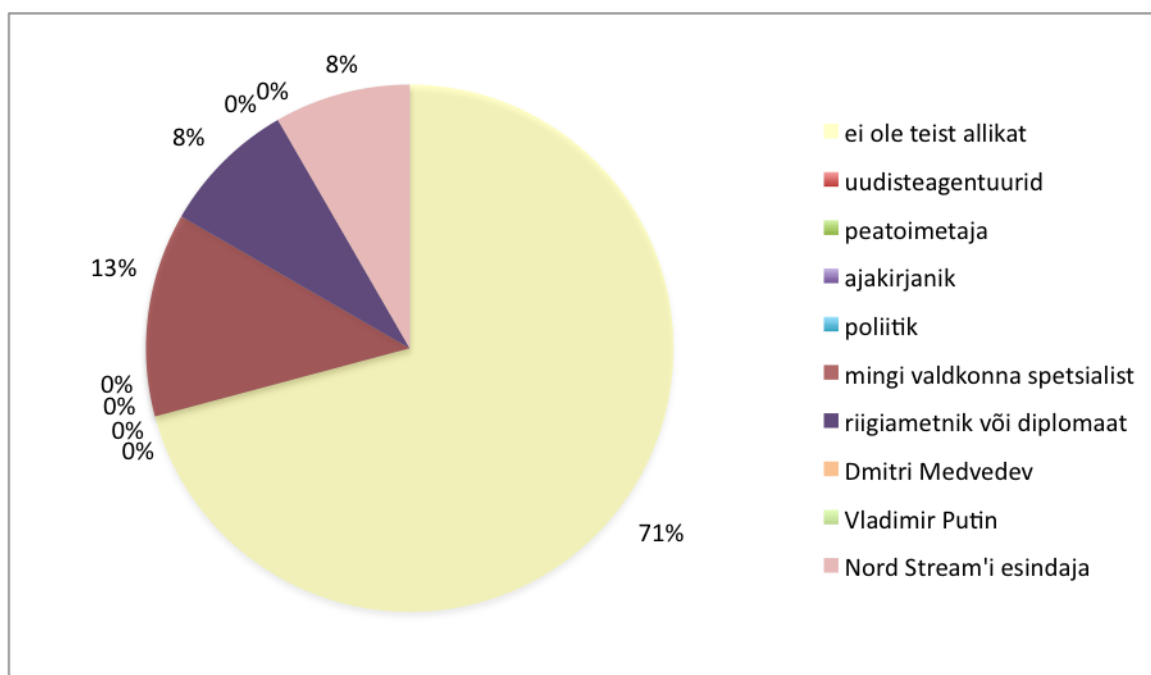
Joonis 8. Nord Streami puudutavate artiklite uudisteallikad portaalis Regnum.ru ajavahemikul 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 24)

Portaalis Regnum.ru ilmunud uudistes on uuritava ajavahemiku jooksul kõige sagedamini tsiteeritud ajakirjanikke – 37,5%, riigiametnikke (sh Venemaa riigistruktuuride pressiesindajad) või diplomaate – 20,8%, kolmel korral ei olnud allikat märgitud – 12,5%. Kõrgematest riigijuhtidest tsiteeriti Vladimir Putinit – 8,3% ja Dmitri Medvedevit – 4,2%. Peale selle oli võrdselt tsiteeritud uudisteagentuure, portaali peatoimetajat, mõnd poliitikut või Nord Streami esindajat – 4,2%. Täspemalt vt jooniselt 9.



Joonis 9. Isikud, keda on tsiteeritud (või kelle sõnadele viidatud) Nord Streami puudutavates artiklites portaalis Regnum.ru 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 24)

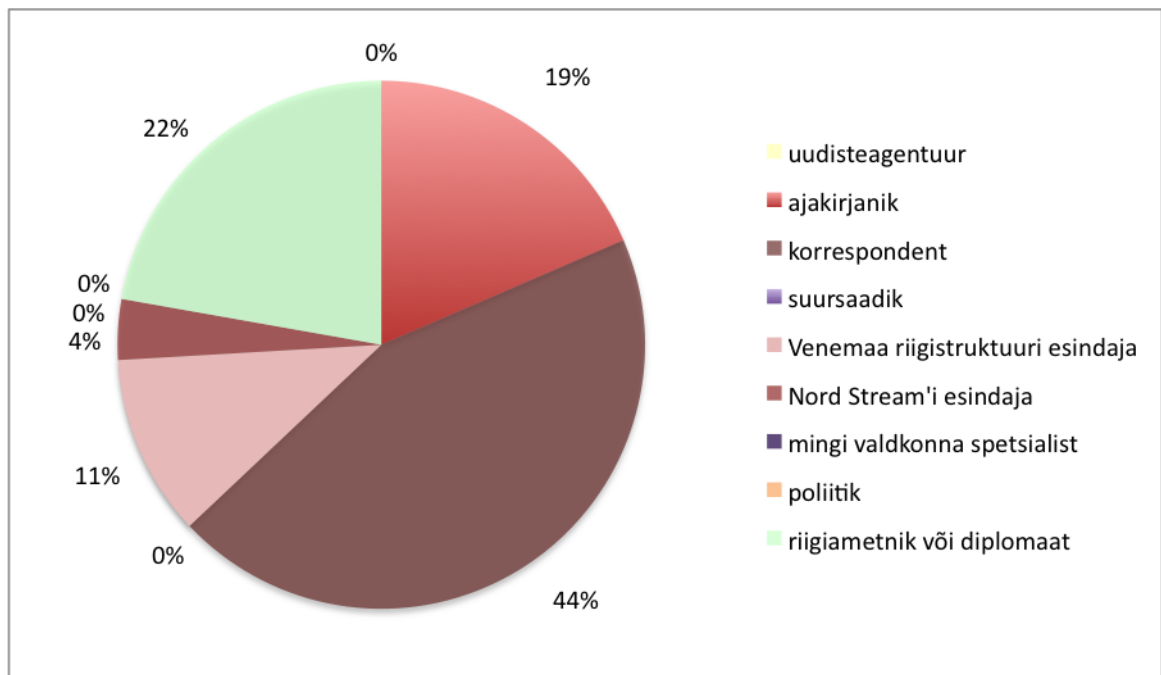
Portaalis Regnum.ru ilmunud artiklites ei olnud uuritava ajavahemiku jooksul kõige sagedamini allikat, keda on tsiteeritud tähtsuse poolest teisena, kuid kolm korda oli tsiteeritud eri valdkondade spetsialiste – 12,5% ja kaks korda riigiametnikke (sh Venemaa riigistruktuuri pressiesindajad) või diplomaate – 8,3% ja Nord Streami esindajaid – 8,3%. Täpsemalt vt jooniselt 10.



Joonis 10. Isikud, keda on tsiteeritud (või kelle sõnadele viidatud) tähtsuse poolest teisena Nord Streami puudutavates artiklites portaalis Regnum.ru 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 24)

4.9. Nord Streami puudutavate artiklite peamised uudisteallikad portaalis Echo.msk.ru

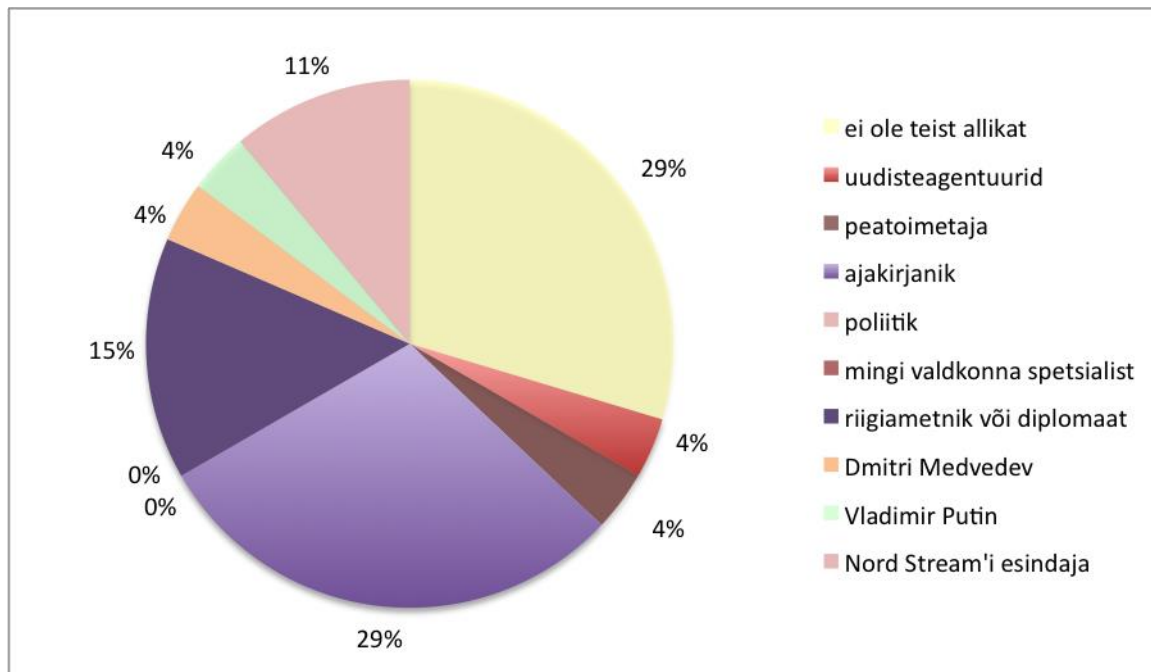
Portaalis Echo.msk.ru olid uuritava ajavahemiku jooksul kõige sagedamini uudiste allikaks korrespondendid (ariklite kontekstis on tegemist raadiosaadete korrespondentidega) – 44,4%, riigiametnikud (uudiste kontekstis on tegemist Läti, Eesti, Saksamaa, Soome, Taani jt valitsuste riigiametnikega) või diplomaadid – 22,2%, ajakirjanikud – 18,5%. Neljandal ja viiendal kohal on Venemaa riigistruktuuride esindajad (sh pressiesindajad) – 11,1% ja Nord Streami esindajad – 3,7%. Üksikasjalikumalt vt jooniselt 11.



Joonis 11. Nord Streami puudutavate artiklite uudisteallikad portaalis Echo.msk.ru ajavahemikul 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 27)

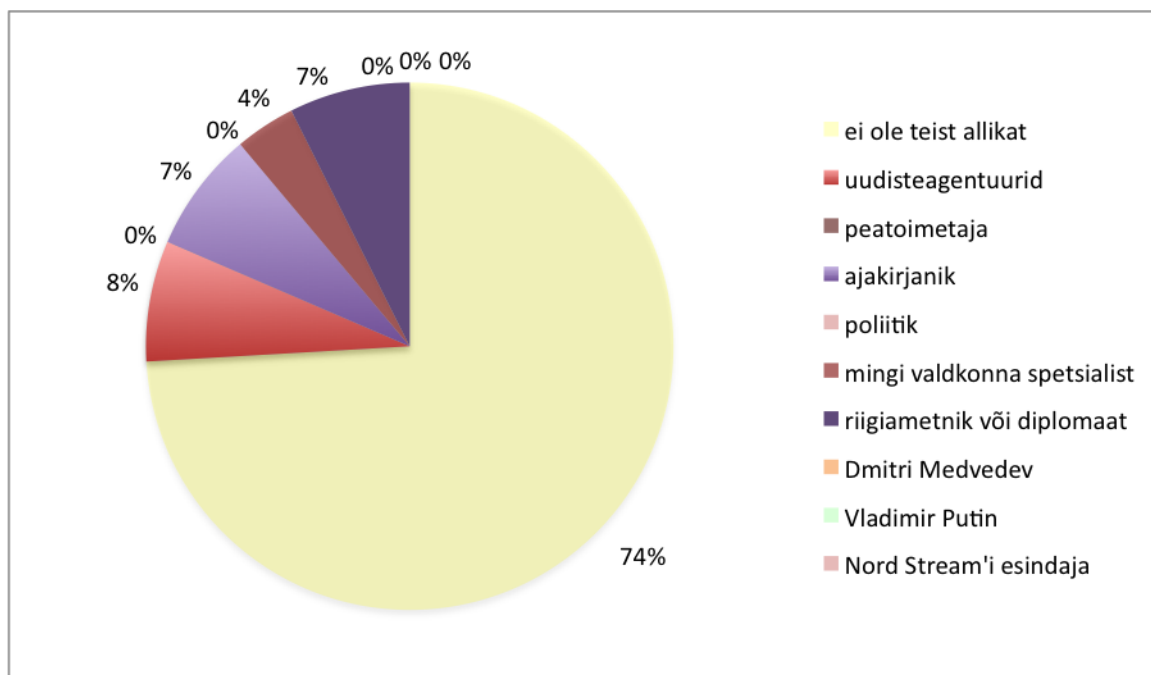
Portaalis Echo.msk.ru ilmunud uudistes on uuritava ajavahemiku jooksul kõige sagedamini tsiteeritud ajakirjanikke – 29,6%, sama palju oli neid artikleid, mis ei olnud allikaid tsiteerinud. Kolmandal ja neljandal kohal on riigiametnikud (sh Venemaa riigistruktuuride pressiesindajad) või diplomaadid – 14,8% ja Nord Streami esindajad – 11,1%. Kõrgematest riigijuhtidest on võrdselt tsiteeritud Venemaa Föderatsiooni presidenti ning

peaministrit – 3,7%. Üks kord oli tsiteeritud uudisteagentuuri – 3,7% ja Echo.msk.ru peatoimetajat – 3,7%. Üksikasjalikumalt vt jooniselt 12.



Joonis 12. Isikud, keda on tsiteeritud (või kelle sõnadele viidatud) Nord Streami puudutavates artiklites portaalis Echo.msk.ru 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 27)

Portaalis Echo.msk.ru ilmunud uudistes ei olnud uuritava ajavahemiku jooksul kõige sagedamini allikat, keda on tsiteeritud tähtsuse poolest teisena – 74%, teisel kohal on uudisteagentuurid, ajakirjanikud, riigiametnikud (sh Venemaa riigistruktuuride pressiesindajad) või diplomaadid – igaühel 7,4%. Viimasel kohal on mingi valdkonna spetsialist – 3,7%. Täpsemalt vt jooniselt 13.



Joonis 13. Isikud, keda portaalis Echo.msk.ru on Nord Streami puudutavates artiklites ajavahemikul 1. aprill – 1. november 2009 tsiteeritud (või kelle sõnadele viidatud) tähtsuse poolest teisena, % (n = 27)

4.10. Erinevused Nord Streami puudutavate artiklite uudisteallikates portaalides Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru, Echo.msk.ru

Rääkides uudiste allikatest tuleb märkida, et kõik ülalnimetatud portaalid eelistavad toota originaalseid materjale, kus allikateks on omad ajakirjanikud või korrespondendid. Portaal Newsru.com on 47,6% materjalidest Nord Streami kohta oma toimetuse töötajate kirjutatud, Lenta.ru puhul 40,7%, Regnum.ru – 37,5% ning Echo.msk.ru – 62,9% (!). Eraldi tuleb märkida, et iga ülalnimetatud portaal kasutas oma allikana Venemaa riigistruktuuride esindajaid ja Nord Streami esindajad: Newsru.com vastavalt 14,3% ja 14,3%, Lenta.ru – 7,4% ja 33,3% (kõige suurem osakaal!), Regnum.ru – 4,2% ja 16,7% ning Echo.msk.ru – 11,1% ja 3,7%. Peale selle tuleb pöörata tähelepanu sellele, et portaalid Regnum.ru ja Lenta.ru olid ainsad, mis kasutasid uudisteallikana poliitikute arvamust: protsentides vastavalt 29,2% ja 3,7%. Echo.msk.ru oli ainus portaal, mis kasutas oma uudisteallikana teiste riigiametnike ja diplomaatide arvamust.

Allikate tsiteerimisest rääkides tuleb rõhutada seda, et **kõik uuritud portaalid** tsiteerisid Venemaa Föderatsiooni kõrgemaid riigijuhte – Venemaa presidenti Dmitri Medvedevit ja peaminister Vladimir Putinit. Protsentides vastavalt: Newsru.com – 14,4% ja 19,2%, Lenta.ru – 3,7% ja 3,7%, Regnum.ru – 4,2% ja 8,4% ning Echo.msk.ru – 3,7% ja 3,7%, mis teeb keskmiselt 26% D. Medvedevi tsitaate V. Putini tsitaatide 35% vastu. Arvestades ülaltoodud fakte, võib oletada, et Vladimir Putin suhtleb meediaga Nord Streami teemal rohkem kui Dmitri Medvedev.

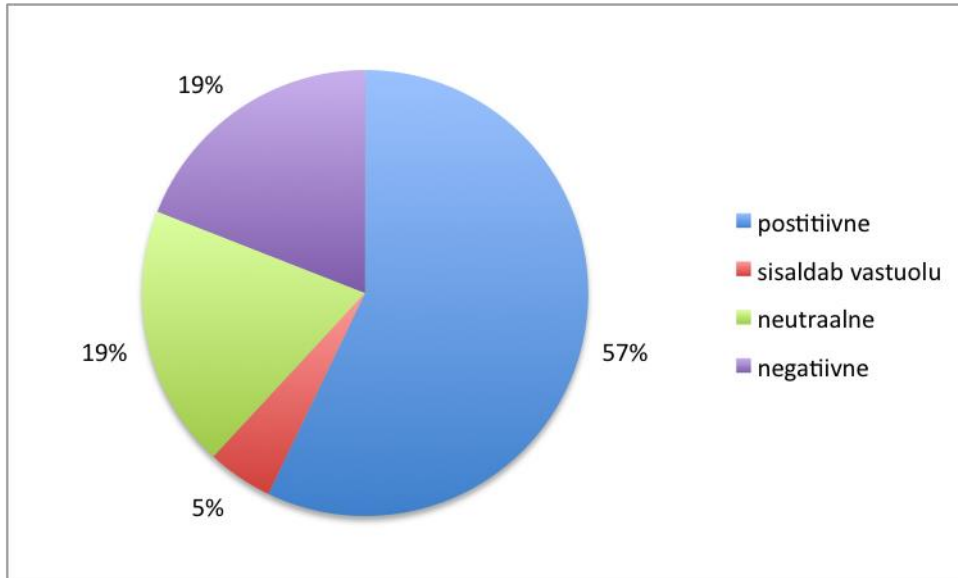
Tuleb öelda ka seda, et kõige sagedamini ei kasutanud portaalid oma uudiste kirjutamiseks mingeid allikaid, kelle sõnadele võiksid viidata.

5. NORD STREAMI PUUDUTAVATE ARTIKLITE RAAMISTAMINE PORTAALIDES NEWSRU.COM, LENTA.RU, REGNUM.RU, ECHO.MSK.RU

Siinse uurimuse raames analüüsiti kontentanalüüsi meetodil ka Nord Streami temaatikat kajastatavate artiklite pealkirju. Analüüsi tulemusel hinnati, kuidas saab tõlgendada pealkirja – kas positiivsena, neutraalsena, negatiivsena või mingit vastuolu sisaldavana.

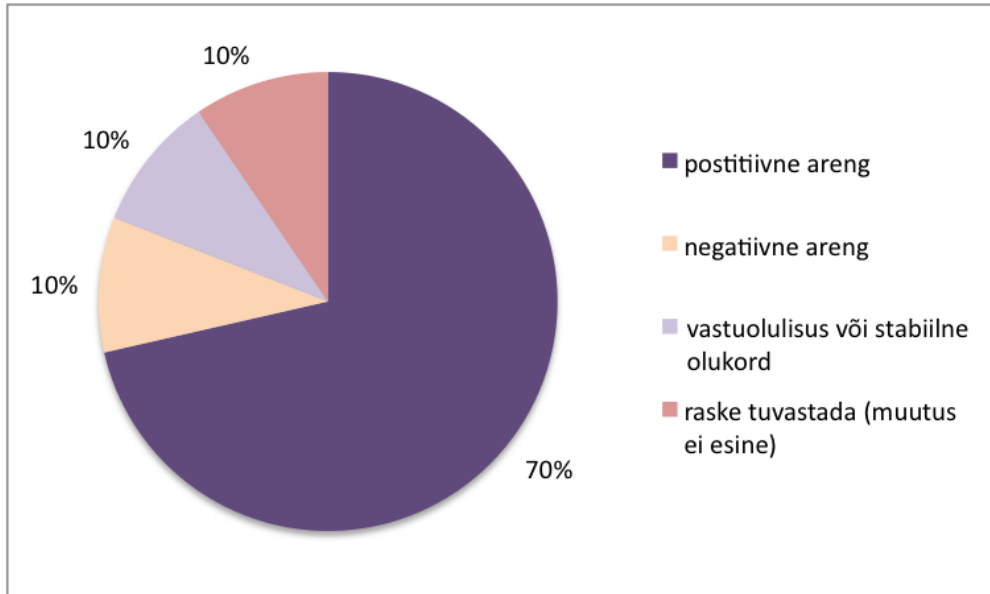
5.1. Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjad portaalis Newsru.com

Portaalis Newsru.com on uuritava perioodi jooksul teistest rohkem olnud positiivseid pealkirju: 21-st Nord Streami puudutavast artiklist oli positiivseid pealkirju 12-l (nt *Soome kiitis heaks Nord Streami projekti*), mis moodustab 57,1% kõigist artiklitest Nord Streami kohta portaalis Newsru.com. Negatiivse värvinguga pealkirju oli 4 (nt *Nord Streami ehitust on pidurdanud Saksa ametnikud*), mis moodustab 19%. Neutraalseid pealkirju oli samuti 4 (nt *Soome kujundab oma seisukoha Nord Streami suhtes 5. novembriks*), mis moodustab 19% kõigist Nord Streami puudutavatest artiklitest portaalis Newsru.com. Pealkirju, milles sisalduks vastuolulisus, leidis kõige vähem, vaid 1 (*Schröder, kes juhib Nord Streami projekti, pakkus konkurentidele Nabuccost pumbata gaasi Iraanist*), mis moodustab 4,8%. Joonisel 14 on näidatud Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade perspektiiv portaalis Newsru.com.



Joonis 14. Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade perspektiiv portaalis Newsru.com 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 21)

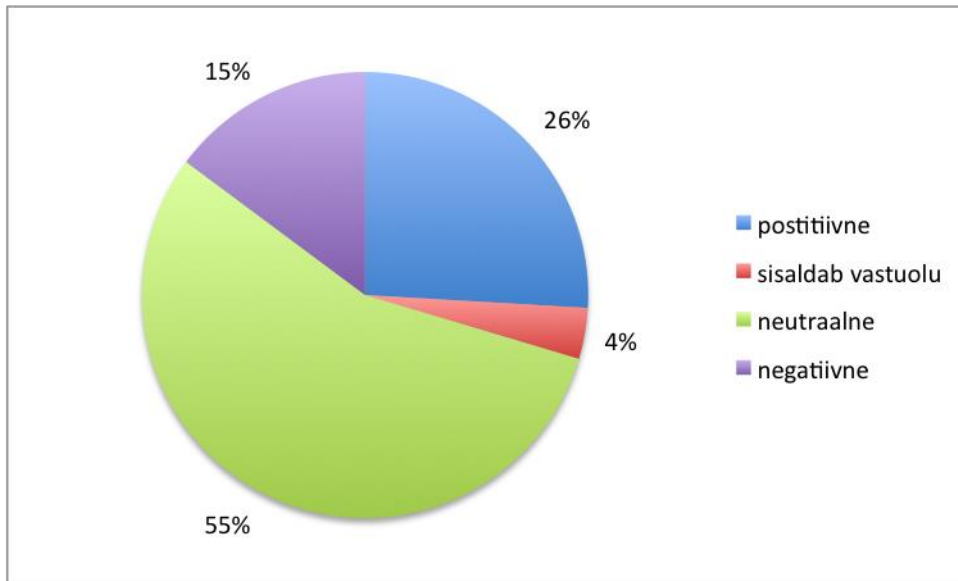
Nord Streami puudutavaid artikleid ning nende pealkirju on analüüsitud ka lähtudes seisukohast, milline muutus kaasnes artiklis kirjeldatava situatsiooni puhul. Autor üritas hinnata, kas kaasnev muutus on positiivne, negatiivne või olukord jääb samaks või on vastuoluline. Viimast laadi pealkirju leidis 2 ehk 9,5% analüüsitavate pealkirjade arvust. Pealkirju, mille puhul on võimatu tuvastada, kas uudisega kaasneb situatsiooni positiivne või negatiivne areng, oli 2, mis moodustab 9,5% kõigist artiklitest Nord Streami kohta portaalis Newsru.com. Positiivne areng oli tuvastatud 15 artikli puhul, mis moodustab 71,4% (!) kõigist artiklitest Nord Streami kohta portaalis Newsru.com, ning negatiivne areng esineb 2 korral, mis moodustab 9,5%. Üksikasjalikumalt vt jooniselt 15.



Joonis 15. Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade analüüsi tulemused. Pealkirju analüüsiti seisukohast, milline muutus kaasnes artiklis kirjeldatava situatsiooniga. Portaali Newsru.com, 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 21)

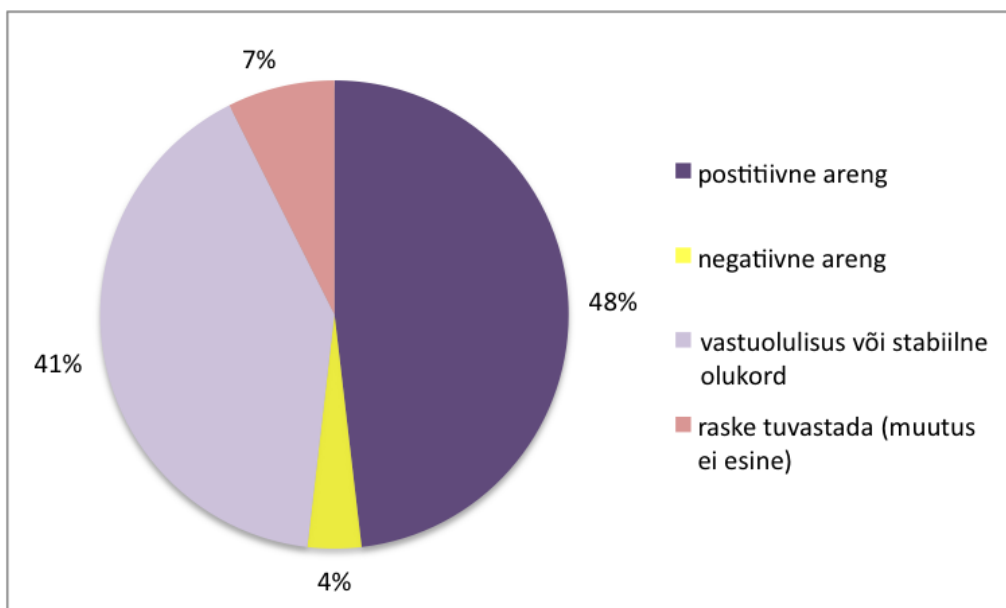
5.2. Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjad portaalis Lenta.ru

Portaalis Lenta.ru on uuritava perioodi jooksul teistest rohkem olnud neutraalseid pealkirju – 27-st Nord Streami puudutavast artiklist oli neutraalseid pealkirju 15-l (nt *Aleksei Milleri ja Jan de Gliniati töökohtumise tulemustest*), mis moodustab 55,5% kõigist artiklitest Nord Streami kohta portaalis Lenta.ru. Negatiivse värvinguga pealkirju oli 4 (nt *Viktor Juštšenko kritiseeris nii South kui ka Nord Streami*), mis moodustab 14,8%. Positiivseid pealkirju oli 7 (nt *Taani annab Venemaale loa Nord Streami ehituseks*), mis moodustab 25,9% kõigist Nord Streami puudutavatest artiklitest portaalis Lenta.ru. Pealkirju, milles sisaldus vastuolulisus, leidis kõige vähem, vaid 1 (*Energeetiline ebakõla*), mis moodustab 3,7%. Joonisel 16 on näidatud Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade perspektiiv portaalis Lenta.ru.



Joonis 16. Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade perspektiiv portaalis Lenta.ru
1. aprill – 1. november 2009, % (n = 27)

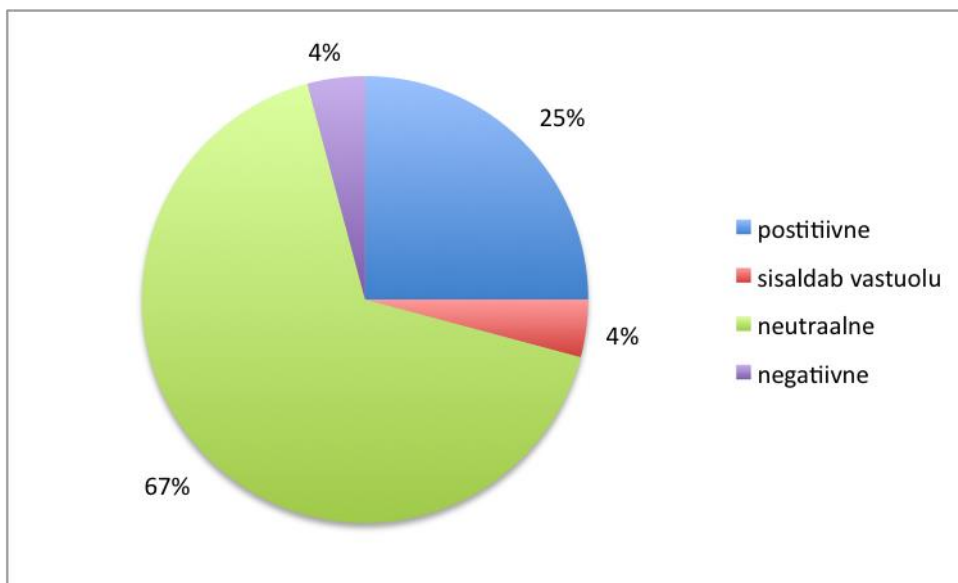
Peale tonaalsuse analüüsi ka seda, kas pealkirjaga kaasnev muutus on positiivne, negatiivne või vastuoluline. Kõige rohkem leidsid situatsiooni positiivset arengut kajastavaid pealkirju – 13, mis moodustab 48,1% analüüsitud pealkirjade arvust. Pealkirju, mille puhul on võimatu tuvastada, kas uudisega kaasneb positiivne või negatiivne areng, oli 2, mis moodustab 7,4%. Samas üritati hinnata, kas olukord jääb samaks või on vastuoluline, neid pealkirju leidsid – 11 ehk 40,7% kõigist artiklitest Nord Streami kohta portaalis Lenta.ru. Negatiivse arengu võis tuvastada 1 (!) artikli puhul, mis moodustab 3,7%. Täpsemalt vt jooniselt 17.



Joonis 17. Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade analüüsi tulemused. Pealkirju analüüsiti seisukohast, milline muutus kaasnes artiklis kirjeldatava situatsiooniga. Portaal Lenta.ru, 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 27)

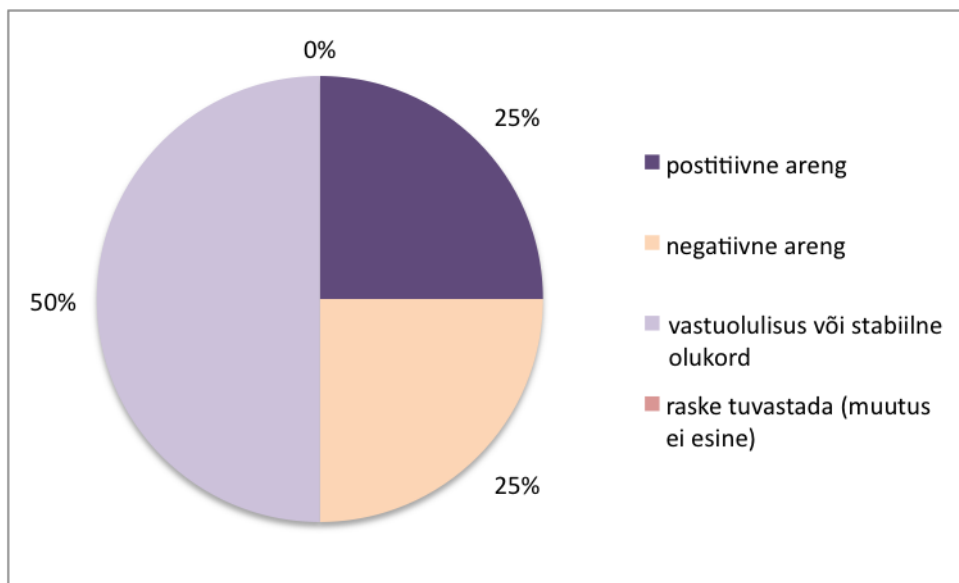
5.3. Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjad portaalis Regnum.ru

Portaalis Regnum.ru on uuritava perioodi jooksul teistest rohkem olnud neutraalseid pealkirju – 24-st Nord Streami puudutavast artiklist oli neutraalseid pealkirju 16-l (nt *Eesti pakub kõikidele soovijatele võimalust tutvuda Nord Streami projekti riskianalüüsiga*), mis moodustab 66,7% kõigist artiklitest Nord Streami kohta portaalis Regnum.ru. Negatiivse värvinguga pealkirju on 1 (!) (*Nord Streami ökoloogiline ekspertiis ei veennud Leedut*), mis moodustab 4,2%. Positiivseid pealkirju oli 6 (nt *Senaator: Euroopa majandus ei suuda ilma Vene gaasita kriisist väljuda*), mis moodustab 25% kõigist Nord Streami puudutavatest artiklitest portaalis Regnum.ru. Pealkirju, milles sisalduks vastuolu, leidis vaid 1 (*Rootsi suursaadik Venemaal Nord Streamist: Venemaa ajakirjanikud teavad meist rohkem*), mis moodustab 4,2%. Joonisel 18 on näidatud Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade perspektiiv portaalis Regnum.ru.



Joonis 18. Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade perspektiiv portaalis Regnum.ru 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 24)

Pealkirju analüüsi ka lähtudes seisukohast, milline muutus kaasnes artiklis kirjeldatava situatsiooniga: kas muutus oli positiivne, negatiivne või vastuoluline. Pealkirju, mille puhul olukord jääb samaks või on vastuoluline, leidis kõige rohkem – 12, mis moodustab 50%. Positiivne areng oli tuvastatud 6 artikli puhul ning negatiivne samuti 6 artikli puhul, mis moodustab vastavalt 25% ja 25% kõigist artiklitest Nord Streami kohta portaalis Regnum.ru. Üksikasjalikumalt vt jooniselt 19.

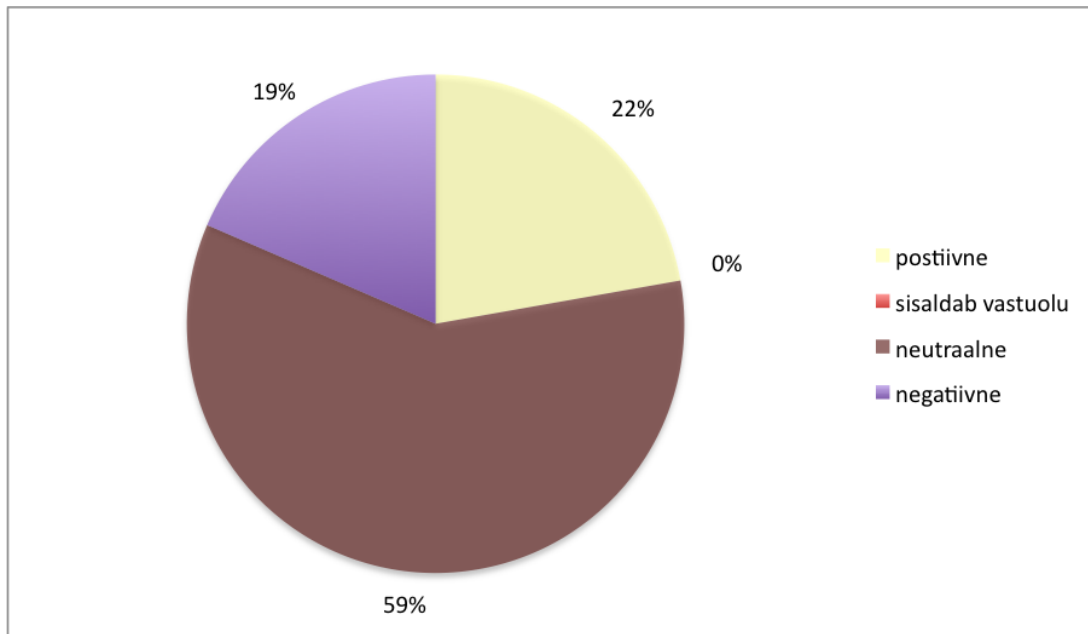


Joonis 19. Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade analüüsi tulemused. Pealkirju analüüsi seisukohast, milline muutus kaasnes artiklis kirjeldatava situatsiooniga. Portaal Regnum.ru, 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 24)

5.4. Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjad portaalis Echo.msk.ru

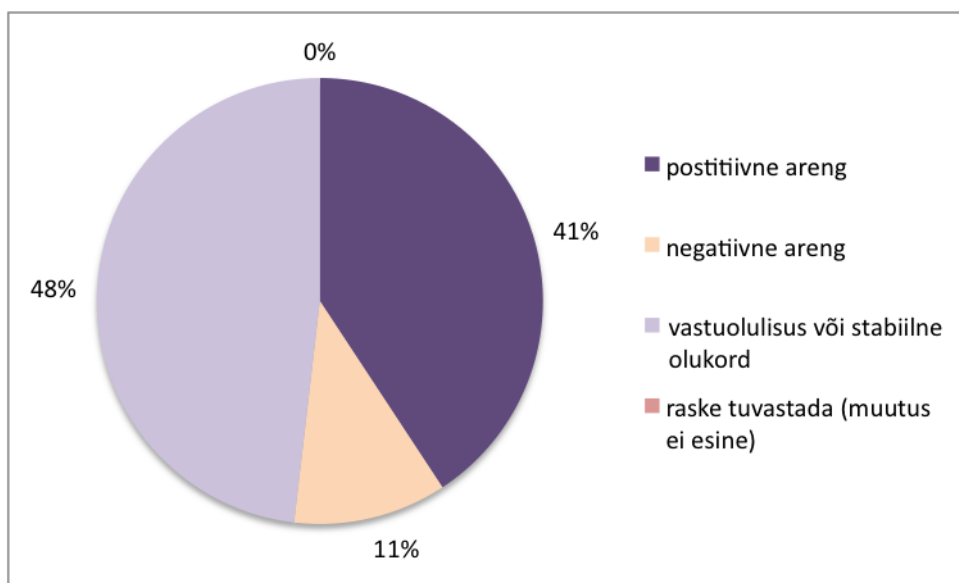
Portaalis Echo.msk.ru on uuritava perioodi jooksul teistest rohkem olnud neutraalseid pealkirju – 27-st Nord Streami puudutavast artiklist oli neutraalseid pealkirju 16 (nt *Moskvas oodatakse Soome toetust Nord Streami projektile*), mis moodustab 59,2% kõigist artiklitest Nord Streami kohta portaalis Echo.msk.ru. Positiivse värvinguga pealkirju oli 6 (nt *Nord Streami ehitus kulgeb täpselt graafiku kohaselt*), mis moodustab 22,2% kõigist Nord Streami puudutavatest artiklitest portaalis Echo.msk.ru. Negatiivse värvinguga pealkirju oli 5 (nt *Nord Streami projekti elluviimine on ohus*), mis

moodustab 18,5%. Vastuolu sisaldavaid pealkirju portaalis Echo.msk.ru ei leidunud. Joonisel 20 on näidatud Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade perspektiiv portaalis Echo.msk.ru.



Joonis 20. Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade perspektiiv portaalis Echo.msk.ru 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 27)

Pealkirju, mille puhul on võimatu tuvastada, kas uudisega kaasneb positiivne või negatiivne areng, portaalis Echo.msk.ru ei leidunud. Pealkirju, mille puhul olukord jääb samaks või on vastuoluline, oli kõige rohkem – 13, mis moodustab 48,1%. Situatsiooni positiivset arengut kajastavaid pealkirju oli 11, mis moodustab 40,7% kõigist artiklitest Nord Streami kohta portaalis Echo.msk.ru. Negatiivset arengut kajastavaid artikleid oli ainult 3, mis moodustab 11,1% kõigist Nord Streami puudutavatest artiklitest portaalis Echo.msk.ru. Üksikasjalikumalt vt jooniselt 21.



Joonis 21. Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade analüüsi tulemused. Pealkirju analüüsiti seisukohast, milline muutus kaasnes artiklis kirjeldatava situatsiooniga. Portaal Echo.msk.ru, 1. aprill – 1. november 2009, % (n = 27)

5.5. Erinevused Nord Streami puudutavate artiklite pealkirjade vahel portaalides Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru

Uuritava ajavahemiku jooksul on portaalides Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru Nord Streami puudutavatel artiklitel olnud erineva värvinguga pealkirju. Kõige rohkem oli positiivse värvinguga pealkirju portaalis Newsru.com – 57,1%, portaalides Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru oli kõige rohkem neutraalse värvinguga pealkirju, vastavalt – 55,5%, 66,7% ja 59,2%.

Negatiivse värvinguga pealkirju oli võrdselt (neli artiklit iga portaali kohta) portaalis Newsru.com ja portaalis Lenta.ru – 19% ja 14,8%. Portaalis Regnum.ru oli negatiivse värvinguga pealkirju 4,2% ning portaalis Echo.msk.ru – 18,5%.

Positiivse värvinguga pealkirju oli portaalis Newsru.com 57,1% (kõige suurem osakaal), portaalis Lenta.ru – 25,9%, portaalis Regnum.ru – 25% ning portaalis Echo.msk.ru – 22,2%.

Vastuolu sisaldavaid pealkirju oli igas portaalis (va Echo.msk.ru) väga vähe: Newsru.com – 4,8%, Lenta.ru – 3,7%, Regnum.ru – 4,2%. Portaalis Echo.msk.ru ei tuvastatud vastuolu sisaldavaid pealkirju.

Sellelt seisukohalt, millist kirjeldatava situatsiooni muutust pealkiri endas kannab, esines pealkirjade värvingute analüüsi tulemustega võrreldes erinevaid trende. Parim positiivse arengu näitaja on Newsru.com'il – 71,4%, teisel kohal on Lenta.ru – 48,1%, kolmandal Echo.msk.ru – 40,7% ja neljandal Regnum.ru – 25%. Tuvastamise raskusi on olnud võrdselt portalides Newsru.com ja Lenta.ru – 2 (9,5%) ja 2 (7,4%) artiklit (portalides Regnum.ru ja Echo.msk.ru selliseid artikleid ei tuvastatud). Vastuolulisust esines kolmes portaalis väga sarnaselt: Regnum.ru – 50%, Echo.msk.ru – 48,1%, Lenta.ru – 40,7%. Portaali Newsru.com näitaja on väga väike – 9,5%. Märkimisväärselt suuremat negatiivset arengut võrreldes teiste uuritavate portalidega võib täheldada Regnum.ru pealkirjades – 25%, portaalis Echo.msk.ru on neid pealkirju 11,1%, Newsru.com – 9,5% ning Lenta.ru portaalis – 3,7%.

6. UURIMUSE PEAMISED TULEMUSED

Uurimise käigus selgus, et Nord Streami puudutav **temaatika** uudisteportaalides Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru ajavahemikul 1. aprillist kuni 1. novembrini 2009 ei erinenud märgatavalt. Igas eelmainitud portaalis kajastati sarnaseid teemasid.

Portaalis Newsru.com kirjutati loodusest ja vahetust ümbrusest (19%), Nord Streami projekti finantseerimisest (14,3%), Nord Streami ja Soome omavahelistest suhetest (14,3%) ja teistel Nord Streamiga seotud teemadel.

Portaal Lenta.ru omakorda pakkus oma lugejatele Nord Streami kajastamisel peaaegu samu teemasid: Nord Streami projekti finantseerimine (22,2%), teiste riikide sõltuvus Venemaast (18,5%), loodus ja vahetu ümbrus (11,1%), Nord Streami ja Taani omavahelised suhted (11,1%) jne. Samuti olid portaalis Lenta.ru erilised teemad, mis puudusid teistes portaalides, nagu Nord Stream ja SRÜ riigid (3,7%) ja Nord Streami projekti juhatuse liikmed (3,7%).

Portaal Regnum.ru eelistas Nord Streami kajastamisel järgmisi teemasid: loodus ja vahetu ümbrus (25%) ning looduskaitse (16,7%). Samuti kajastas portaali Regnum.ru teemasid Nord Stream ja Baltimaade omavahelised suhted (12,5%) ning Nord Stream ja Euroopa Liidu riigid (12,5%).

Sarnaselt portaaliga Regnum.ru kajastas portaali Echo.msk.ru kõige enam looduse ja vahetu ümbruse teemat (25,9%). Teisel kohal oli Nord Stream ja välispoliitika ehk torujuhtme ehitamisega seotud teemad (22,2%). Kolmandal kohal olid Nord Streami ja Soome omavahelised suhted (14,8%) ning Nord Streami projekti finantseerimisega seotud artiklid (14,8%).

Meenutagem, et uuritavas materjalis on enam kajastatavaks teemaks loodus ja vahetu ümbrus: Newsru.com – 19%, Lenta.ru – 11,1%, Regnum.ru – 25%, Echo.msk.ru – 25,9%. Seda fakti võib põhjendada sellega, et arenenud riigid pööravad viimasel ajal väga suurt tähelepanu keskkonnakaitse teemadele. Peale selle toimus uuritava ajavahemiku jooksul mitu suurt rahvusvahelist looduskaitseteemalist konverentsi ning ka loodusekaitse päev. Seoses sellega võib järeldada, et uudisteportaalid kajastasid seda

teemat (keskkonnakaitse jms) ka läbi Nord Streami gaasijuhe ehitamise prisma. Veel üheks suhteliselt populaarseks teemaks iga uuritud portaali puhul on Nord Streami ja Taani omavahelised suhted, kuid selle teema kajastamise protsent on kõige suurem portaalis Lenta.ru – 11,1%, portaalis Newsru.com on osakaal 4,8%, Regnum.ru – 4,2%, Echo.msk.ru – 3,7%.

Kõige rohkem erinevaid Nord Stream projekti teemasid (rahvusvahelised suhted, majanduslikud küsimused, loodus ning tuntud isikud) kajastasid portaali Newsru.com ja Lenta.ru. Portaali Regnum.ru ei kajastanud teemasid, mis on seotud majanduslike küsimustega, ning Echo.msk.ru kajastas neid ainult neljal korral (Newsru.com – 6, Lenta.ru – 11). Portaali Lenta.ru oli ainus, mis ei kajastanud Nord Streami ja Soome suhete teemat, kuid Newsru.com kajastas seda kolmel korral, Regnum.ru kahel ning Echo.msk.ru neljal korral. Uuritud portalides kajastatud teemade võrdlev tabel on lisas 2.

Uudiste allikate puhul tuleb märkida, et kõik portaalid eelistavad avaldada originaalseid enda toimetuse toodetud materjale. Portaal Newsru.com on 47,6% materjalidest Nord Streami kohta kirjutanud oma toimetuse töötajad, Lenta.ru puhul – 40,7%, Regnum.ru – 37,5% ning Echo.msk.ru – 62,9% (!).

Arvestades seda võib oletada, et portalides Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru (korrespondente uudiste allikana vastavalt 18,5%, 33,3% ja 44,4%) töötavad koosseisulised korrespondendid Venemaal ja välismaal, kuid portalide Lenta.ru ja Regnum.ru peatoimetajad kirjutasid oma vastustes küsitluslehes, et nendel ei ole spetsiaalseid korrespondente, kes tegeleksid Nord Streami temaatikaga.

Töös analüüsiti ka allikaid, keda on portaalid tsiteeritud oma uudistes või artiklites. Kõige sagedamini ei olnud tsiteeritavat allikat märgitud (keskmine protsent nelja portaali kohta – 83,7%). Teisel kohal olid viited ajakirjanike sõnadele (keskmine protsent – 34,9%), kolmandal kohal viited riigiametnikele ja diplomaatidele (artiklides kontekstis on tegemist Venemaa riigistruktuuride pressiesindajatega) – nelja portaali keskmine protsent on 20,4%. Venemaa presidenti on tsiteeritud kokku 26% ja Venemaa peaministrit 35% artiklitest. Huvitav näitaja ilmneb Nord Streami projekti esindajate puhul – nelja portaali keskmine neile viitamise protsent on 13,4%,

mis on oluliselt väiksem võrreldes riigistruktuuride pressiesindajatele viitamise protsendiga. See annab võimaluse oletada, et Nord Streami projekti suhtekorraldusega tegeleb riigistruktuuride palgatud suhtekorraldusfirma või Venemaa kõrgemad juhid otseselt (või nende alluvuses olevad PR-spetsialistid).

Bakalaureusetöö raames tehti ka laiaulatuslik Nord Streami temaatikat kajastatavate artiklite **pealkirjade analüüs** eesmärgiga uurida, kas neid saab tõlgendada kui positiivseid, negatiivseid, neutraalseid või vastuolu sisaldavaid.

Portaalis Newsru.com oli kõige rohkem positiivse värvinguga pealkirju – 57,1%, portaalides Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru oli kõige rohkem neutraalse värvinguga pealkirju, vastvalt 55,5%, 66,7% ja 59,2%.

Negatiivse värvinguga pealkirju oli võrdselt (neli artiklit iga portaali kohta) nii portaalis Newsru.com kui ka portaalis Lenta.ru (vastvalt 19% ja 14,8%), portaalis Regnum.ru oli negatiivse värvinguga pealkirju 4,2% ning portaalis Echo.msk.ru – 18,5%. **Negatiivse värvinguga pealkirjade esinemise keskmine protsent nelja portaali kohta on 14,1%, mis on suhteliselt väike arv.**

Positiivse värvinguga pealkirju oli portaalis Newsru.com 57,1% (kõige suurem osakaal), portaalis Lenta.ru – 25,9%, portaalis Regnum.ru – 25% ning portaalis Echo.msk.ru – 22,2%. Positiivse värvinguga pealkirjade esinemise keskmise protsent nelja portaali kohta on 32,5%, mis annab põhjust eeldada, et **Nord Streami projektile üritatakse kujundada positiivset, Venemaale soodsat kuvandit.**

Neutraalse värvinguga pealkirju oli portaalis Newsru.com 19%, portaalis Lenta.ru 55,5%, portaalis Regnum.ru 66,7% ning portaalis Echo.msk.ru 59,2%. **Keskmine osakaal oli 50,1%, mis annab põhjust eeldada, et Nord Streamile kujundatakse neutraalset või positiivset (32,5%) kuvandit.**

Vastuolu sisaldavaid pealkirju oli iga portaalis (v.a Echo.msk.ru) väga vähe: Newsru.com – 4,8%, Lenta.ru – 3,7%, Regnum.ru – 4,2%, ja ainult Echo.msk.ru's ei olnud vastuolu sisaldavaid pealkirju üldse. Vastuolu

sisaldavate pealkirjade keskmine osakaal nelja portaali kohta on väga väike: 3,2%.

Peale selle analüüsi artiklite pealkirju seisukohalt, millist artiklis kirjeldatava situatsiooni muutust pealkiri endas kannab. Parim positiivse arengu näitaja on Newsru.com'il – 71,4%, teisel kohal on Lenta.ru – 48,1%, kolmandal Echo.msk.ru – 40,7% ja neljandal Regnum.ru – 25%. **Nelja portaali keskmine selliste pealkirjade osakaal on väga kõrge, 46,3% (!).**

Tuvastamise raskusi esines võrdselt portaalide Newsru.com ja Lenta.ru puhul – vastavalt 2 (9,5%) ja 2 artiklit (7,4%). Portaalides Regnum.ru ja Echo.msk.ru selliseid artikleid ei olnud. Vastuolulist esines kolme portaali puhul väga sarnaselt: Regnum.ru – 50%, Echo.msk.ru – 48,1%, Lenta.ru – 40,7% ning portaal Newsru.com oli see näitaja äärmiselt väike, 9,5%. Keskmine osakaal nelja portaali kohta oli 37%. Märkimisväärselt suuremat negatiivset arengut võrreldes teiste uuritavate portaalidega on Regnum.ru pealkirjades – 25%, portaal Echo.msk.ru on neid pealkirju 11,1%, Newsru.com puhul 9,5% ning Lenta.ru portaal 3,7%. **Nelja portaali keskmine selliste pealkirjade osakaal on 12,3%, mis on võrreldes positiivsele arengule viitavate pealkirjade protsendiga (46,3%) äärmiselt väike, mis jällegi annab põhjust arvata, et Nord Streami projektile kujundatakse meedia kaudu Venemaale väga soodsat kuvandit.**

Uurimuse käigus korraldati tulemuste täiendamise eesmärgil portaalide Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru peatoimetajate küsitlus. Neist igapähele esitati lisas 7 näidatud neli küsimust. Plaanis oli võrrelda oma uurimuse sõltumatuid tulemusi peatoimetajate ettekujutusega enda portaalidest. Küsitluslehele vastasid portaali Regnum.ru peatoimetaja Modest Kolerov ja Lenta.ru peatoimetaja asetäitja Dmitri Ivanov. Bakalaureusetöö raames on viidatud peatoimetajate arvamustele ja väidetele, mis on sarnased uurimuse tulemustega. Kokkuvõttes võib märkida, et peatoimetajate vastused küsimustele oma väljaannete kohta kattuvad üldjoontes uurimistulemuste ja bakalaureusetöö autori tehtud järeldusega, v.a küsimus Nord Streami temaatika spetsiaalsete korrespondentide olemasolu kohta.

KOKKUVÕTE

Seoses Nord Streami projekti tähtsusega Venemaale muutus Nord Streami temaatika Venemaa meedia ja rahvusvahelise suhtekorralduse jaoks väga aktuaalseks. Nord Streami projekti iga samm köidab meedia tähelepanu, aga suuremas osas sõltub just meediast, milliseks kujuneb Nord Streami imago Venemaal ja rahvusvahelisel areenil.

Nord Streami temaatika kajastuse uurimisel portaalide Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru artiklite põhjal selgus, et need väljaanded kajastavad Nord Stream temaatikat tõepoolest väga sarnaselt: kas väga positiivselt, pigem positiivselt või neutraalselt, ning tsiteeritavate uudisteallikate seas esinevad üsna sageli Venemaa riigiettevõtete esindajad või hoopis kõrgemad riigijuhid – Vene Föderatsiooni president ja peaminister. **Bakalaureusetöö kirjutamise raames käsitletud teabeallikad ja teadustööd ning uurimistöö tulemused tõestavad, et Nord Streami puhul on tegemist plaanitud ja süsteemse suhtekorralduse projektiga, mida tõenäoliselt suunavad ja kontrollivad Venemaa riigistruktuurid.** Nõnda on siinse bakalaureusetöö eesmärk saavutatud.

Veel peab rõhutama seda, et bakalaureusetöö teema on väga mitmekesine ja vajab tingimata enamat süvenemist ja detailsemat uurimist, mida autor plaanib teha tulevase magistritöö raames.

Autor loodab, et tema bakalaureusetöö tulemused pakuvad huvi Nord Streami kuvandi uurijatele ja kujundajatele, Venemaa ja selle naaberriikide tegevpoliitikutele ja kommunikatsioonispetsialistidele.

KIRJANDUS

Gazpromi internetilehekül. Gazprom Gas Resources.
<http://old.gazprom.ru/eng/articles/article20150.shtml> (24.04.2010)

Gazprom-Media internetilehekül. <http://www.gazprom-media.com/>
(24.04.2010)

Ivanov, Dmitri (2010). Intervjuu (vt lisa 3).

Koleroov, Modest (2010). Intervjuu (vt lisa 3).

Kremez, Mihhail (2009). *Venemaa kajastamine Eesti ja Soome päevalehtedes Eesti Päevalehe, Molodjož Estonii ja Helsingin Sanomat näitel.* Magistritöö. Tallinna Ülikool. Tallinn.

Kruuse, Merilin (2009). Venemaa sai tänu puidutollide külmutamisele loa Nord Streamile. *Eesti Päevaleht*, 26.10.2009. <http://www.epl.ee/artikkel/481091>
(24.04.2010)

Mencher, Melvin (2007). *News Reporting and Writing.* New York: McGraw-Hill Companies.

Nord Stream AG project information. *Status of the Nord Stream pipeline route in the Baltic Sea (October 2007).* http://www.nord-stream.com/uploads/media/Nord_Stream_Route_Status_ENGLISH.pdf
(10.01.2010)

Priimägi, Linnar (2008). *Reklaam & Propaganda.* Mõistevara. Vara-abi. Tallinn.

Portaal Echo.msk.ru, internetilehekül. www.echo.msk.ru (24.04.2010)

Portaal Lenta.ru, internetilehekül. www.lenta.ru (24.04.2010)

Portaal Newsru.com, internetilehekül. www.newsru.com (24.04.2010)

Portaal Regnum.ru, internetilehekül. www.regnum.ru (24.04.2010)

Remnick, David (2008). Echo In The Dark. *The New Yorker*, 08.12.2008.
http://www.newyorker.com/reporting/2008/09/22/080922fa_fact_remnick
(24.04.2010)

Vernon, Chris (2010). What difference would Nord Stream mean to European energy supply? *DailyPerfect*, 28.01.2010.
<http://www.dailyp perfect.com/read/news/118256623> (24.04.2010)

Vitkine, Benoit (2007). Alexei Venediktov: “La situation des medias s’est clairement degradee depuis l’arrivee au pouvoir de Poutine”. *Le Monde*, 29.11.2007. http://www.lemonde.fr/europe/article/2007/11/29/alexei-venediktov-la-situation-des-medias-s-est-clairement-degradee-depuis-l-arrivee-au-pouvoir-de-poutine_978437_3214.html (24.04.2010)

Whist, Bendik Solum (2008). *Nord Stream: Not Just a Pipeline. An analysis of the political debates in the Baltic Sea Region regarding the planned gas pipeline from Russia to Germany.* <http://www.fni.no/doc&pdf/FNI-R1508.pdf> (24.04.2010)

Амстердам, Роберт (2008). *Nord Stream по-шведски и шантаж по-русски.* http://www.robertamsterdam.com/ru/2008/05/nord_stream_2.html (24.04.2010)

Алёшина И. В. (2003). “Паблик рилейшенз для менеджеров”. Москва: Эксмо.

Березницкая-Бруни, Елена (2005). *Интернет-СМИ в России свободны.* <http://www.lenizdat.ru/a0/ru/pm1/c-1031650-0.html> (24.04.2010)

Березницкая-Бруни, Елена (2006). О будущем Рунета. *BBCRussian.com*, 20.11.2006.
http://news.bbc.co.uk/hi/russian/in_depth/2006/net/newsid_6163000/6163758.stm (24.04.2010)

Бунин, Игорь (2007). *СМИ в современной России.* <http://politcom.ru/5066.html> (2.05.2010)

Варшавчик, Сергей (2005). Венедиктов ненавидит журналистов. “Независимая газета”, 27.09.2005. http://www.ng.ru/ideas/2005-09-27/11_venediktov.html (24.04.2010)

Глазырин, Алексей (2007). Особенности ПР в России. “Взгляд”, 14.10.2007. <http://vz.ru/society/2007/10/14/117225.html> (23.04.2010).

Захаров, О.В. (2002). *Государственная политика в сфере средств массовой информации.* Реферат. Российская академия государственной

службы при президенте Российской Федерации. Волго-Вятская академия государственной службы. Факультет переподготовки. Кафедра управления и маркетинга. Нижний Новгород.
http://vasilievaa.narod.ru/gu/kurs_ref/smi.htm (24.04.2010).

Иванченко Г. В. (1999). *“Реальность Паблик Рилейшнз”*. Москва: Смысл.

Исследование посещаемости 30 ведущих порталов Рунета общей новостной и бизнес тематики. МедиаРеволюция, 12.03.2009.
<http://reklamonstr.com/archives/1428> (24.04.2010)

Кольцова О. Ю. (2000). *“Кто и как влияет на производство новостей в современной России”*. Москва: Pro et Contra.

Лебедева, Ирина (2006). *“Особенности национального PR”*. Южное издание, 18.05.2006.

<http://www.sovetnik.ru/konkurs/places/raso3/?id=68&type=view> (24.04.2010)

Пинскер, Дмитрий (2000). Свободное радио. Остальное – видимость. *“Итоги”* № 34 (220), 21.08.2000.
<http://www.itogi.ru/archive/2000/34/115109.html> (24.04.2010)

Рейтинг ТОП-10 наиболее эффективных рекламных площадок среди интернет-СМИ. SmartTank, 08.02.2010.
<http://www.4p.ru/main/research/141701/> (24.04.2010)

Санаев А.В. (2003). *“Русский пиар в бизнесе и политике”*. Москва: Ось-89.

Союз Журналистов России. <http://www.ruj.ru/> (24.04.2010)

Сутра, Елена (2009). Колерову запретили въезд в Эстонию и Литву. *Latvijas Avize*, 23.10.2009. <http://www.telegraf.lv/news/kolеровu-zapretili-vuezzhaty-v-estoniyu-i-litvu> (24.04.2010)

Фаризова, Сюзанна (2007). Модест Колеров уволен из администрации президента. *“Коммерсант”* № 195 (3771), 24.10.2007.
<http://www.kommersant.ru/doc.aspx?DocsID=818185> (24.04.2010)

Швидунова, А. В. (2000). *“СМИ как субъект политического процесса и инструмент политических технологий”*. http://polbu.ru/shvidunova_smi/ (24.04.2010).

LISAD

Lisa 1. Kodeerimisskeem ajalehtede analüüsiks

Kuupäev

A = Aasta 1 = 2009

B = Kuu (Jaanuar = 1 jne: Aprill = 4, Mai = 5, Juuni = 6, Juuli = 7, August = 8, September = 9, Oktoober = 10)

C = Päev (1 kuni 31)

D = Uudisteportaal

1 = www.newsru.com

2 = www.lenta.ru

3 = www.regnum.ru

4 = www.echo.msk.ru

E = Ajakirjandusžanr

1 = Uudis

2 = Artikkel

3 = Pressiteade

4 = Arvamus

5 = Muu

F = Koht, mis esineb pealkirjas

1 = Nord Stream (või *Северный поток*)

G = Koht (kus toimub kajastatav tegevus)

1 = Venemaa

2 = Eesti

3 = Soome

4 = Rootsi

5 = Taani

6 = Saksamaa

7 = Euroopa Liit – Brüssel

8 = teised Euroopa Liidu riigid

9 = Euroopa üldiselt

10 = Teine maa

H = Allikad (peamine allikas)

1 = uudisteagentuur

2 = ajakirjanik (*või teatud meediakanal, kui märgitud on vaid meediakanali nimi*)

3 = korrespondent

4 = suursaadik (Eesti, Soome, Venemaa vm) või saatkonna pressiteenistus

5 = Venemaa riigistruktuuride esindaja

6 = Nord Streami esindaja, k.a pressiesindaja või projekti juhatuse palgatud suhtekorraldusfirma esindaja

7 = mingi valdkonna spetsialist (nt keskkonnaspetsialist, ajaloolane vm)

8 = poliitik

9 = riigiametnik/diplomaat

I = Allikad: keda on tsiteeritud

0 = ei ole teist allikat

1 = uudisteagentuur

2 = peatoimetaja

3 = ajakirjanik (*või teatud meediakanal, kui märgitud on vaid meediakanali nimi*)

4 = poliitik

5 = mingi valdkonna spetsialist

6 = riigiametnik või diplomaat

7 = Venemaa president Dmitri Medvedev

8 = Venemaa peaminister Vladimir Putin

9 = Nord Streami esindaja, k.a pressiesindaja või projekti juhatuse palgatud suhtekorraldusfirma esindaja

J = Allikad: keda on tsiteeritud (tähtsuse poolest teisena)

0 = ei ole teist allikat

1 = uudisteagentuur

2 = peatoimetaja

3 = ajakirjanik (*või teatud meediakanal, kui märgitud on vaid meediakanali nimi*)

4 = poliitik

5 = mingi valdkonna spetsialist

6 = riigiametnik või diplomaat

7 = Venemaa president Dmitri Medvedev

8 = Venemaa peaminister Vladimir Putin

9 = Nord Streami esindaja, k.a pressiesindaja või projekti juhatuse palgatud suhtekorraldusfirma esindaja

K = Pealkirja / artikli perspektiiv

1 = positiivne

2 = sisaldab vastuolu

3 = neutraalne

4 = negatiivne

L = Nord Streamiga seotud teema

Rahvusvahelised suhted

1 = Nord Stream ja välispoliitika

2 = Nord Stream–Eesti

3 = Nord Stream–Soome

4 = Nord Stream–Rootsi

5 = Nord Stream–Taani

6 = Nord Stream–Baltimaad

7 = Nord Stream–SRÜ riigid (Ukraina, Valgevene jt)

8 = Nord Stream–Euroopa Liit

9 = Nord Stream–teised Euroopa Liidu riigid

Majanduslikud küsimused

10 = Majanduskriis Venemaal

11 = Eesti ja Venemaa majanduslik koostöö

12 = Soome ja Venemaa majanduslik koostöö

13 = Teiste riikide sõltuvus Venemaast (energia, gaas jm)

14 = Nord Streami projekti finantseerimine

Loodus

15 = Loodus ja vahetu ümbrus (reostus, ohud)

16 = Looduskaitse

Nord Streamiga seotud tuntud isikud

17 = Dmitri Medvedev

18 = Vladimir Putin

19 = Aleksei Miller

20 = Gerhard Schröder

21 = Nord Stream projekti juhatuse liikmed

M Pealkiri/ artikkel viitab olukorra muutusele

1 = positiivne areng

2 = negatiivne areng

3 = vastuolulisus või stabiilne olukord

4 = raske tuvastada (muutus ei esine teksti tasandil)

N Artikli pealkiri

Lisa 2. Nord Streami puudutavad teemad portaalides Newsru.com, Lenta.ru, Regnum.ru ja Echo.msk.ru ajavahemikul 1. aprill – 1. november 2009.

Nord Streami puudutav teema	Newsru.com		Lenta.ru		Regnum.ru		Echo.msk.ru	
	Esinenud (%)	Esinenud (kordi)	Esinenud (%)	Esinenud (kordi)	Esinenud (%)	Esinenud (kordi)	Esinenud (%)	Esinenud (kordi)
Nord Stream ja välispoliitika			3,7	1			22,2	6
Nord Stream ja Eesti								
Nord Stream ja Soome	14,3	3			8,3	2	14,8	4
Nord Stream ja Rootsi	4,8	1			4,2	1		
Nord Stream ja Taani	4,8	1	11,1	3	4,2	1	3,7	1
Nord Stream ja Baltimaad					12,5	3	3,7	1
Nord Stream ja SRÜ riigid			3,7	1				
Nord Stream ja Euroopa Liit			3,7	1	8,3	2		
Nord Stream ja Euroopa Liidu riigid			7,4	2	12,5	3		
Majanduskriis Venemaal	4,8	1						
Eesti ja Venemaa koostöö								
Soome ja Venemaa koostöö	9,5	2						
Teiste riikide sõltuvus Venemaast (gaas, energia jm)			18,5	5				
Nord Streami projekti finantseerimine	14,3	3	22,2	6			14,8	4
Loodus ja vahetu ümbrus	19	4	11,1	3	25	6	25,9	7

Looduskaitse			3,7	1	16,7	4	7,4	2
Dmitri Medvedev	9,5	2			4,2	1	3,7	1
Vladimir Putin	9,5	2	7,4	2			3,7	1
Aleksei Miller	4,8	1	3,7	1				
Gerhard Schröder	4,8	1			4,2	1		
Nord Streami projekti juhatuse liikmed			3,7	1				
Venemaal puudutavaid artikleid kokku	100	21	100	27	100	24	100	27

Lisa 3. Venemaad puudutavate artiklite pealkirjad portaalis Newsru.com teemade kaupa

Teema	Artikli pealkiri
1	Nord Stream ja välispoliitika
2	Nord Stream ja Eesti
3	Nord Stream ja Soome
	Medvedev veenis soomlasi, et ta on valmis laisku ministreid lahti laskma, kuid selliseid Venemaal ei ole / Медведев заверил финнов, что готов увольнять нерадивых министров, но таких в РФ нет
	Soome kujundab oma seisukoha Nord Streami suhtes 5. novembriks / Финляндия определится с решением по "Северному потоку" к 5 ноября
	Soome heameeleks ei rakendata metsa tollimaksusid varem kui 14 kuu pärast / Ради Финляндии заградительные пошлины на лес будут введены не ранее чем через 14 месяцев
4	Nord Stream ja Rootsi
	Medvedev ja Merkel arutasid Sberi Opel-ostu ja Rootsi osalemist Nord Streamis / Медведев и Меркель обсудили покупку "Сбером" Opel и участие Швеции в "Северном потоке"
5	Nord Stream ja Taani
	Taani andis nõusoleku Nord Streami ehitusele läbi oma territooriumi / Дания согласилась со строительством газопровода Nord Stream по своей территории
6	Nord Stream ja Baltimaad
7	Nord Stream ja SRÜ riigid (Valgevene, Ukraina jt)
8	Nord Stream ja Euroopa Liit
9	Nord Stream ja teised Euroopa Liidu riigid

10	Majanduskriis Venemaal
	Nord Stream ehitatakse hoolimata sellest, et nõudlus Vene gaasi järele on vähenenud / Nord Stream построят, несмотря на падение спроса на российский газ
11	Eesti ja Venemaa majanduslik koostöö
12	Soome ja Venemaa majanduslik koostöö
	Soome ärimehed võivad ära unustada osalemise Vene projektis Nord Stream / Финские бизнесмены могут поставить крест на российском проекте Nord Stream
	Soome ärimehed ei saa Vene gaasijuhet kinni panna / Финские бизнесмены не смогут перекрыть российский газопровод
13	Teiste riikide sõltuvus Venemaast (energia, gaas jt)
14	Nord Streami projekti finantseerimine
	Gaasijuhe Nord Stream vajab finantsgarantiid 24 miljardile eurole / Газопроводу Nord Stream требуются финансовые гарантии на 24 млрд евро
	Pankadel on palutud finantseerida 70% Nord Streami ehitusest / Банкам предложено финансировать 70% строительства Nord Stream
	Prantsusmaa võib hakata Venemaa partneriks South ja Nord Streami projektides / Франция может стать партнером России в проектах "Южного" и "Северного" потоков
15	Loodus ja vahetu ümbrus
	Saksamaa võib ühineda Nord Streami vastastega, aga projektil jagub probleeme ka ilma selleta / Германия может присоединиться к противникам Nord Stream, но у проекта хватает проблем и без неё
	Soome kiitis heaks Nord Streami projekti / Финляндия одобрила проект Nord Stream
	Rootsi saar Gotland võib ka saada takistuseks Nord Streamile / Шведский остров Готланд тоже может стать препятствием на пути Nord Stream
	Soome avas Nord Streamile tee / Финляндия открыла дорогу

	"Северному потоку"
16	Looduskaitse
17	Dmitri Medvedev
	Medvedev viis Soome presindendi Sotšis kaatriga sõitma, aga tema omakorda kutsus teda ujuma "puhtas" Läänemeres / Медведев покатал президента Финляндии на катере в Сочи, а она пригласила его искупаться в "чистой" Балтике
	Sotšis viibiv Saksamaa kantsler sai enne valimisi Medvedevilt toetust / Канцлер Германии в Сочи заручится поддержкой Медведева накануне выборов
18	Vladimir Putin
	Putin reklaamis Jamali gaasimaardlat välismaa investoritele, lubades maksusoodustusi / Путин разрекламировал месторождения газа на Ямале иностранным инвесторам, пообещав льготы по налогам
	Berlusconi tuleb "oma sõbra" Puitni sünnipäevale läbirääkimisi pidama / Берлускони прилетит на день рождения "друга Путина" обсудить переговоры
19	Aleksei Miller
	Nord Streami ehitust pidurdavad Saksa ametnikud / Строительство Nord Stream тормозится немецкими чиновниками
20	Gerhard Schröder
	Schröder, kes juhib Nord Streami projekti, pakkus konkurentidele Nabuccost pumbata gaasi Iraanist / Курирующий "Северный поток" Шредер предложил конкурентам из Nabucco закачиваться газом из Ирана
21	Nord Streami projekti juhatuse liikmed

Lisa 4. Venemaad puudutavate artiklite pealkirjad portaalis Lenta.ru teemade kaupa

Teema	Artikli pealkiri
1 Nord Stream ja välispoliitika	
	Nord Streami jaoks ehitati Neeva jõe alla tunnel / Под Невой построили тоннель для “Северного потока”
2 Nord Stream ja Eesti	
3 Nord Stream ja Soome	
4 Nord Stream ja Rootsi	
5 Nord Stream ja Taani	
	Taani annab Venemaale loa Nord Streami ehituseks / Дания разрешит России строительство “Северного потока”
	Gasprom ja DONG Energy suurendasid gaasitarneid Nord Streami kaudu Taanile kuni 2 miljardi kuupmeetrit / “Газпром” и DONG Energy увеличили поставку газа в Данию по “Северному потоку” до 2 миллиардов кубометров
	Taani kahekordistas Nord Streami kaudu ostetava gaasi kogust / Дания удвоила закупки газа через “Северный поток”
6 Nord Stream ja Baltimaad	
7 Nord Stream ja SRÜ riigid (Valgevene, Ukraina jt)	
	Viktor Juštšenko kritiseeris nii South kui ka Nord Streami / Виктор Ющенко раскритиковал “Южный” и “Северный” потоки
8 Nord Stream ja Euroopa Liit	
	Energeetiline ebakõla / Энергетическая разногласица
9 Nord Stream ja teised Euroopa Liidu riigid	
	Газпром keeldus Saksamaal elektriijaama ehitamisest / “Газпром”

	otказался строить электростанцию в Германии
	Aleksei Milleri ja Jan de Gliniati töökohtumise tulemustest / Об итогах рабочей встречи Алексея Миллера и Жана де Глиниасты
10	Majanduskriis Venemaal
11	Eesti ja Venemaa majanduslik koostöö
12	Soome ja Venemaa majanduslik koostöö
13	Teiste riikide sõltuvus Venemaast (energia, gaas jt)
	Voolav Euroopa / Европа на потоке
	Gaasihiina / Газокитай
	Gazpromi juhataja rääkis laienemise plaanidest Euroopas / Глава “Газпрома” рассказал о планах экспансии в Европу
	Gazprom pakkus välja suuremad gaasitarnijad 2030. aastal / “Газпром” назвал крупнейших поставщиков газа в 2030 году
	Suur ja hirmus Venemaa / Большая страшная Россия
14	Nord Streami projekti finantseerimine
	Nord Streami ehitus takerdus Saksamaa seadusandlusesse / Строительство “Северного потока” споткнулось об законодательство Германии
	Raske otsus / Трудное решение
	Nord Streami ehitajad palusid pankadelt 5 miljardit dollarit / Строители “Северного потока” попросили у банков 5 миллиардов долларов
	Prantslased ühinevad Nord Streami ehitusega / Французы присоединятся к строительству “Северного потока”
	Gazprom palus itaallastel suurendada Nord Streamiga seotud garantiid / “Газпром” попросил итальянцев увеличить гарантии по “Северному потоку”
	Nord Stream otsib krediiturgudel ehituseks vahendeid / “Северный поток” ищет средства на строительство на кредитных рынках
15	Loodus ja vahetu ümbrus
	Venemaa esitab Soomele Nord Streami kohta tehtud keskkonnaaruande / Россия предоставит Финляндии отчет

	экоголов о “Северном потоке”
	Saksamaa sõjavägi palus Nord Streami marsruuti muuta / Немецкие военные попросили изменить маршрут “Северного потока”
	Greenpeace kiitis heaks Nord Streami ehitava arendaja tegevuse / Greenpeace одобрил действия оператора строительства “Северного потока”
16	Looduskaitse
	Soome ökoloogid kiitsid heaks Nord Streami ehituse / Финские экологи одобрили строительство “Северного потока”
17	Dmitri Medvedev
18	Vladimir Putin
	Berlusconi tuleb Putini erapeole / Берлускони прилетит на частную вечеринку Путина
	Putin lubas Nord Streami heakskiitmise eest Taanile soodustusi / Путин пообещал Дании льготы в обмен на одобрение “Северного потока”
19	Aleksei Miller
	XXIV gaasikongressil esines põhiettekandega Aleksei Miller / Алексей Миллер выступил с ключевым докладом на XXIV Мировом газовом конгрессе
20	Gerhard Schröder
21	Nord Streami projekti juhatuse liikmed
	Nord Streami Moskva filiaali juhataja lahkus ametist / Глава московского филиала Nord Stream уволился из компании

Lisa 5. Venemaad puudutavate artiklite pealkirjad portaalis Regnum.ru teemade kaupa

Teema	Artikli pealkiri
1	Nord Stream ja välispoliitika
2	Nord Stream ja Eesti
3	Nord Stream ja Soome
	Putin: Soome nõustub Nord Streami ehitusega madalate metsa tollimaksude eest / Путин: Финляндия согласится на строительство “Северного потока” в обмен на низкие пошлины на лес
	Soome võib aasta lõpuks anda heakskiidu Nord Streami ehitusele / Финляндия может дать согласие на строительство Nord Stream до конца 2009 года
4	Nord Stream ja Rootsi
	Rootsi suursaadik Venemaal Nord Streamist: Venemaa ajakirjanikud teavad meist rohkem / Посол Швеции в РФ о Nord Stream: Российские журналисты знают больше нас
5	Nord Stream ja Taani
	Taani annab nõusoleku Nord Streami ehituseks / Дания дает разрешение на строительство газопровода Nord Stream
6	Nord Stream ja Baltimaad
	Balti AEJ kaabli paigaldamine rööbiti Nord Streami gaasijuhtmega on energia ekspordi seisukohast optimaalne lahendus / Прокладка кабеля с Балтийской АЭС параллельно газопроводу “Северный поток” – оптимальное решение вопроса экспорта энергии
	Leedu endine transpordiminister: Leedut ei ole keegi Nord Streami projekti kutsunud / Экс-министр транспорта Литвы: Литву никто не приглашал в проект Nord Stream
	Leedu poliitik: Nord Streami marsruuti peab parandama / Литовский политик: Маршрут Nord Stream должен быть откорректирован

7	Nord Stream ja SRÜ riigid (Valgevene, Ukraina jt)
8	Nord Stream ja Euroopa Liit
	Nord Streami juhatus ja Euroopa Komisjon tervitavad Nabucco kokkulepet / Руководство Nord Stream и Еврокомиссия приветствуют соглашение по Nabucco
	Senaator: Euroopa majandus ei suuda ilma Vene gaasita kriisist väljuda / Сенатор: Без российского газа европейская экономика не сможет подняться из кризиса
9	Nord Stream ja teised Euroopa Liidu riigid
	Poolale pakuti ühinemist Nord Streami gaasijuhtme ühe haruga / Польше предложили присоединиться к одному из ответвлений газопровода “Северный поток”
	Aleksei Miller ütles Lehek Millerile, et Nord Streami projekti põhjuseks oli Poola / Алексей Миллер сказал Лешеку Миллеру, что Польша стала причиной проекта Nord Stream
	Poola tahab ise Nord Streami asemel Vene gaasi eksportida / Польша хочет сама экспортировать российский газ вместо Nord Stream
10	Majanduskriis Venemaal
11	Eesti ja Venemaa majanduslik koostöö
12	Soome ja Venemaa majanduslik koostöö
13	Teiste riikide sõltuvus Venemaast (energia, gaas jt)
14	Nord Streami projekti finantseerimine
15	Loodus ja vahetu ümbrus
	Poola ei ole oma suhtumist Nord Streami projekti muutnud / Польша не изменила своего отношения к проекту газопровода “Северный поток”
	Nord Streami keskkonnaekspertiisi ei veennud Leedut / Литву не убедила экологическая экспертиза Nord Stream
	Rootsi nõudis Nord Streami projektile keskkonnaekspertiisi / Швеция потребовала проведения экологической экспертизы проекта Nord Stream

	Nord Streami eksperdid: gaasijuhtme mõju Läänemerele on minimaalne / Эксперты Nord Stream: Влияние газопровода на Балтийское море будет минимальным
	Poola senati marssal: Poola seisukoht Nord Streami suhtes ei ole muutunud / Маршал польского Сената: Позиция Польши по поводу Nord Stream не изменилась
	Eesti teadlased Nord Streamiga kaasnevatest riskidest: Soome teadlased on nagu meie nõukogude aegadel / Эстонские ученые о рисках Nord Stream: Финские ученые похожи на нас в советское время
16	Looduskaitse
	Firma Nord Stream teeb kahjutuks gaasijuhtme teele jääva laskemoona / Компания Nord Stream обезвредит боеприпасы на маршруте газопровода
	Leningradi piirkonna võimud: Ingermanlandi looduskaitseala ei sega Nord Streami / Власти Ленобласти: Заповедник “Ингерманландский” не помешает “Северному потоку”
	Leedu president toetas vastuseisu Nord Streamile / Глава Литвы поддержал общественников в их сопротивлении Nord Stream
	Eesti pakub kõikidele soovijatele võimalust tutvuda Nord Streami projekti riskianalüüsiga / Эстония предлагает ознакомиться с оценками рисков проекта “Северный поток” всем желающим
17	Dmitri Medvedev
	Medvedev: Venemaa jätkab Nord Streami projekti vedamist / Медведев: Россия продолжит продвигать проект Nord Stream
18	Vladimir Putin
19	Aleksei Miller
20	Gerhard Schröder
	Putin: ma tean, et härra Schröder töötab aktiivselt / Путин: Я знаю, что господин Шредер активно работает
21	Nord Streami projekti juhatuse liikmed

Lisa 6. Venemaad puudutavate artiklite pealkirjad portaalis Echo.msk.ru teemade kaupa

Teema	Artikli pealkiri
1	Nord Stream ja välispoliitika
	Nord Streami ehitus kulgeb plaanipäraselt / Строительство газопровода Северный поток идет строго по графику
	Poola väljendab jätkuvat skeptilisust Nord Streami projekti suhtes, aga üldiselt hakkab Euroopa oma suhtumist positiivsemaks muutma / Польша выражает определенный скепсис в отношении проекта “Норд Стрим”, но Европа в целом меняет отношение к “Северному потоку” в положительную сторону
	Nord Streami gaasijuhtme jaoks ehitati Neeva alla tunnel / Под Невой проложен тоннель для газопровода “Северный поток”
	Angela Merkel arvab, et Nord Streami ega Nabucco gaasijuhtmeid ei saa üksteisele vastandada / Ангела Меркель считает, что нельзя противопоставлять газопроводы “Северный поток” и “Набукко”
	Põhja-Euroopa gaasijuhtme paigaldamine Venemaalt Saksamaale hakkab pihta 2010. aasta aprillis / Прокладка труб Североевропейского газопровода из России в Германию начнется в апреле 2010-го года
	Gazpromis loodetakse, et Nord Streami ehitustööd algavad plaanipäraselt / В “Газпроме” надеются, что работы по строительству газопровода “Северный поток” начнутся в срок
2	Nord Stream ja Eesti
3	Nord Stream ja Soome
	Soome kavatseb selle aasta lõpuks anda loa Nord Streami gaasijuhtme ehituseks oma majandusvööndis / Финляндия до конца этого года намерена дать разрешение на строительство газопровода “Северный поток” в своей экономической зоне
	Nord Streami projekti elluviimine on ohus / Реализация проекта Nord Stream поставлена под угрозу
	Moskvas oodatakse Soome toetust Nord Streami projektile / В Москве рассчитывают на поддержку проекта “Северный поток” со стороны Финляндии
4	Nord Stream ja Rootsi

5	Nord Stream ja Taani
	Taani energeetikaministeerium andis loa Vene-Saksa gaasijuhtme Nord Stream Taanit läbiva lõigu ehituseks / Министерство энергетики Дании дало согласие на строительство датского участка российско-германского газопровода Nord Stream
6	Nord Stream ja Baltimaad
	Läti soovib Gazpromiga arutada alternatiivseid võimalusi Nord Streami asemel / Латвия предлагает Газпрому обсудить альтернативу “Северному потоку”
7	Nord Stream ja SRÜ riigid (Valgevene, Ukraina jt)
8	Nord Stream ja Euroopa Liit
9	Nord Stream ja teised Euroopa Liidu riigid
10	Majanduskriis Venemaal
11	Eesti ja Venemaa majanduslik koostöö
12	Soome ja Venemaa majanduslik koostöö
13	Teiste riikide sõltuvus Venemaast (energia, gaas jt)
14	Nord Streami projekti finantseerimine
	Nord Streami gaasijuhtme ehitamise projekt põrkus uute raskustega / Проект строительства трубопровода Nord Stream столкнулся с новыми трудностями
	Prantsusmaa võib saada Venemaa partneriks kahes suurprojekti: South ja Nord Streami gaasijuhtmete ehituses / Франция может стать партнером России по двум ключевым проектам - газопроводам Южный и Северный поток
	Esimene osa laenust Nord Streami gaasijuhtme ehituseks võib olla 3,5 miljardit eurot / Первый транш кредитов на строительство газопровода “Северный поток” может составить 3,5 миллиарда евро

	Saksa energiakontsern E.ON kavatseb vähendada oma osalust Läänemere põhja rajatavas Nord Streami projektis / Немецкий энергетический концерн E.ON намерен уменьшить свою долю в проекте строительства газопровода по дну Балтийского моря
15	Loodus ja vahetu ümbrus
	Soome teeb täna Vene gaasijuhtme Nord Stream ehituse kohta eelotsuse / Финляндия примет сегодня предварительное решение о допустимости строительства российского газопровода “Северный поток”
	Peterburis avatakse täna läbirääkimised Soome ja Venemaa peaministrite vahel / В Петербурге пройдут сегодня переговоры между премьерами России и Финляндии
	Eesti parlamendi liikmed kritiseerisid Nord Streami aruannet gaasijuhtme võimaliku mõju kohta Läänemere keskkonnale / Эстонские парламентарии подвергли критике отчет компании “Норд Стрим” о возможном воздействии газопровода “Северный поток” на экологию Балтийского моря
	Kompanii Nord Stream alahindab keskkonnariske gaasijuhtme ehitamisel / Компания Nord Stream недооценивает экологические риски при строительстве газопровода
	Eesti parlamendi liikmed tõstatavad Nord Streami gaasijuhtme ehitamise küsimuse ELi kalandus- ja põllumajandusministrite kohtumisel / Эстонские парламентарии предлагают поднять вопрос о газопроводе “Северный поток” на встрече министров сельского и рыбного хозяйства ЕС
	Rootsi pikendas augusti lõpuni Nord Streami projekti dokumentide läbivaatamist / Швеция продлила срок рассмотрения проектных документов Nord Stream до конца августа
	Soome on valmis Nord Streami ehitust heaks kiitma, kui lahendatakse keskkonnohutuse küsimused / Финляндия готова одобрить строительство газопровода “Северный поток”, если вопросы экологической безопасности “будут удовлетворены”
	Projekt Nord Stream on kasulik Euroopale ja Venemaa kavatseb seda edasi vedada, ütles Venemaa president Dmitri Medvedev Soomes / Проект “Северный поток” выгоден для Европы и Россия намерена его продвигать, – заявил в Финляндии российский президент Дмитрий Медведев
16	Looduskaitse
	Eestis toimuvad avalikud arutelud läbi Läänemere kulgema hakkava Nord Streami gaasijuhtme keskkonnohutuse teemadel / В Эстонии пройдут публичные дебаты по оценке экологической безопасности газопровода “Северный поток”, который пройдет

	по дну Балтийского моря
	Viiburis toimuvad Nord Streami gaasijuhtme ehitamise teemalised avalikud istungid / Общественные слушания по строительству газопровода Nord Stream пройдут в Выборге
17	Dmitri Medvedev
	Saksamaa kantsler Angela Merkel ja Venemaa president Dmitri Medvedev hakkavad homme Münchenis arutama energiaohutuse küsimusi ja kaubanduskoostöö arendamist / Вопросы энергетической безопасности, а также развитие торгово-экономического сотрудничества будут обсуждать завтра в Мюнхене президент Дмитрий Медведев и канцлер ФРГ Ангела Меркель
18	Vladimir Putin
	Itaalia peaminister Silvio Berlusconi tuleb Vladimir Putini sünnipäeva tähistamisele / Итальянский премьер Сильвио Берлускони приедет на празднование дня рождения Владимира Путина
19	Aleksei Miller
20	Gerhard Schröder
21	Nord Streami projekti juhatuse liikmed

Lisa 7. Uuritavate portaalide peatoimetajate täidetud küsitluslehed

Küsimused esitati järgmistele isikutele:

Elena Bereznickaja-Bruni, **Newsru.com**, **peatoimetaja**;

Galina Timchenko, **Lenta.ru**, **peatoimetaja**, ja Dmitri Ivanov, **Lenta.ru**,
peatoimetaja asetäitja;

Modest Kolerov, **Regnum.ru**, **peatoimetaja**;

Aleksei Venediktov, **Echo.msk.ru**, **peatoimetaja**.

1. Kas Teie uudisteportaaletis on teatud reeglid / standardid Nord Streami puudutavate teemade kajastamiseks (materjalide ja autorite valik, teatud eripoliitika lehe külgedel konkreetsete projekti suhtes vm)? Millised?
2. Kas Teie portaaletis on kindlaks määratud Nord Streamiga seotud teemade kajastamise eest vastutavad ajakirjanikud (vaatlejad, korrespondendid Venemaal ja välismaal jne)? Kas need ajakirjanikud kajastavad Nord Streami teemasid pigem erapooletult või oma vaatevinklist?
3. Milline on Teie arvates Teie portaali üldine suhtumine Nord Streami projekti?
4. Kas soovite midagi omalt poolt teema kohta öelda, mida ma ei ole osanud küsida?

Petoimetajate vastused

Vastab Modest Kolerov, Regnum.ru, 14.03.2010:

1. *Mingeid teatud reegleid või standardeid meil ei ole. Põhiline on avaldada kõik tähtsad Nord Streamiga seotud uudised ning valgustada projektiga seoses tekkivaid konflikte.*
2. *Vastutavaid ajakirjanikke ei ole, kuid traditsiooniliselt jälgivad seda teemat Põhja-Lääne toimetus (<http://www.newspb.ru>) ja Lääne toimetus. Uudiste autorid ei avalda oma vaadet sellele teemale: autorid vaid*

seletavad lahti newsmeikeri seisukohti, hoolimata sellest, kas nad toetavad projekti või mitte. Autori seisukohtade avaldamiseks meie uudisteportaalil on olemas teine žanr, autorite artiklid, mis allkirjastatakse ka nende nimega. Nende artiklite jaoks on olemas rubriik “Analüütika” (<http://www.regnum.ru/news/analytics>).

3. Agentuuri üldine suhtumine projekti on üldiselt neutraalne, kuid ka meie portaalil on rõhk konfliktide valgustamisel. Minu isiklik suhtumine projekti on väga positiivne.

Vastab Dmitri Ivanov, Lenta.ru, 13.04.2010:

1. Ükski teema, on see Nord Stream või mingi muu, ei oma portaali Lenta.ru toimetuspoliitikas mingit prioriteeti või staatust, mis suunaks meid suhtuma sellesse temasse eripäraselt – vormistama ning kinnitama erilist positsiooni või vastutavat korrespondenti või ajakirjanikku jt.

2. Lenta.ru on uudisteportaal, see tähendab seda, et me vahendame inimestele ükskõik mis teemasid, mis on tänapäeval kõige aktuaalsemad. Aktuaalsus määratakse suure hulga eri teguritega, mida loetada oleks liiga väsitav ning mõttetu – üldiselt on see igapäevane vool, milles uudised Nord Streamist ei ole muud kui tavaline element. Meie portaali eesmärk on vormistada informatsioonilist päevapilti, mitte eristada kohustuslikult ühtesid või teisi teemasid.

Loodan, et ma vastasin Teie küsimustele täielikult.

Kõike head,

Dmitri Ivanov.